

Sestdiena, 1995. gada 26. augusts

Nr. 62 (6617)

Rajona padomes sēde

◆ 23. augustā notika rajona padomes kārtējā sēde. Lai arī daudziem deputātiem vēl nav beidzies patikamais atvalinājušu laiks, pienākums visus sauca atrauties no atpūtas un pievērsties ikdienišķam lietām. Sēdē deputāti piedalījās simtprocentsīgā sastāvā un strādāja raiti.

Tā radicionei deputātiem informāciju par aizvadito laika periodu sniedza rajona padomes izpilddirektors Aleksandrs Poplavskis. Viņš pastāstīja, ka beidzies vairāk nekā pusgadu ilgais sabiedrības ar ierobežotu atbildību «IST» likvidēšanas process. No šī gada 10. augusta firmas «IST» Valsts Uzņēmumu reģistrā vairs nav.

Saņemta iepriecinoša informācija par gāzes vāda «Upmala — Preiļi» tālko perspektīvu. Valsts akciju sabiedrība «Latvijas gāze» ir ar mieru pārņemt ne-pabeigto gāzes vadu savā bilancei. Līdz gada beigām tas tiks iekonservēts, tiks samaksāti arī visi parādi cēlniečības organizācijām. Radusies cerība, ka pēc pāris gadiem cēlniecība turpināsies, gāzes vads sasniegls Preiļus un Rēzekni.

Sākumēs rajona padomes nekustamā īpašuma inventarizācija, lai to visu varētu nostiprināt Zemesgrāmatā. Deputāti noklausījās arī rajona padomes priekšsēdētāja Ilmāra Melušķāna ziņojumu par finansiālo stāvokli, kas joprojām ir sarežģīts un tāds solās būt līdz gada beigām.

Pēdējo nedēļu laikā rajonu ir apmeklējuši divi ministri: zemkopības ministrs Ārijs Ūdris un iekšlietu ministrs Jānis Ādamsons. Rajonā viesojušās arī divas ārziņu delegācijas. Dāni pētīja mūsu zemnieku iespējas ražot ekoloģiski tiru lauksaimniecības produkciju, kurai pēc viņu domām ir netierobežotas tirgus iespējas Rietumeiropā. Bet Zviedrijas Zemnieku federācijas delegācija apmeklēja savus sadarbības partnerus Galēnu pagastā. Pēc viesu domām sadarbība ar mūsu rajona zemniekiem varētu būt daudz plašāka.

I.Melušķāns pastāstīja, ka nesen notikušajā selektorsanāksmē finansu ministre I.Sāmīte rajonu pašvaldību vadi-tājiem tā arī nav varējusi pateikt, kad, kādā veidā un vai vispār tiks atdoti «Bankā Baltija» iesaldētie pašvaldību līdzekļi.

Rajona padomes sēdē vispirms izskatīja jautājumus par aizbildnības noteikšanu un represēto lietas.

Deputāti noklausījās informāciju par Latvijas Republikas Labklājības ministrijas Valsts sociālās apdrošināšanas fonda atbildi uz Preiļu rajona padomes šī gada 25. maija iesniegumu Ministru prezidentam M.Gailim. Vēstulē paskaidrots, ka pēc Valsts sociālās apdrošināšanas fonda izsludinātā konkursa Preiļu rajonā tiesības veikt pensiju un pabalstu izmaksu ieguva «Baltijas Tranzīt banka».

Iespējamais liguma noslēgšanas termiņš ar konkursa uzvarētājiem ir 1996. gada 1. janvāris. Līdz tam tiek saglabātas ligumattiecības ar pašreizējiem izmaksātājiem, tas ir, valsts uzņēmumu «Preiļu pasts».

Lai saskaņotu un izvērtētu valsts in-

teres kopumā, Ministru Kabineta uzsdevumā tika izveidota Finansu, Satiksmes un Labklājības ministriju sekretāru darbā grupa, kura savā slēdzienā atzina, ka konkursa komisijas lēmums atstājams spēkā.

Organizējot konkursu, tika ievērotas likuma prasības, kas nosaka, ka katram uzņēmējam ir tiesības veikt uzņēmējdarbību godīgas konkurences apstākļos. Valsts uzņēmums «Latvijas pasts» kā patstāvīga juridiska persona nemaz nepieteica savu līdzdalību konkursā.

Deputāti izskatīja un apstiprināja saistošos noteikumus «Par difterijas profilaksi Preiļu rajonā». Saistošie noteikumi stājas spēkā nākošajā dienā pēc to publicēšanas laikrakstā «Novadnieks».

Padome izskatīja Līvānu mākslas skolas iesniegumu un nolēma iedalīt 170 latus no rajona padomes rezerves fonda līdzekļiem.

Līdzekļu trūkuma dēļ tika atteikts izsniegt materiālo pabalstu Rīgas Aviācijas universitātes studentam K.Lubānam.

Padome bija saņēmusi arī Latvijas Bērnu fonda iesniegumu. Deputāti pieņēma lēmumu, kurā teikts, ka ūdensslēpošanas klubam «Bašķi» iedalītais aizdevums tiks dzēsts, noslēdzot ligu mu par bāzes nomu bērnu invalīdu nomēnes ierīkošanai 1995., 1996. un 1997. gada vasarā.

Deputāti izskatīja arī rajona padomes priekšsēdētāja I.Melušķāna iesniegumu par ikgadējā atvalinājuma piešķiršanu un nolēma to piešķirt no šī gada 24. augusta.

Tika pieņemts lēmums arī jautājumā par veselības aprūpes iestāžu darbu. Norādīts, ka noteiktās pacienta iemakas ir maksimālais ilmenis, bet veselības aprūpes iestādēm ir tiesības tās arī samazināt. Lēmumā ieteikts, ka veselības aprūpes nodalai, veselības aprūpes iestādēm un slimokasei jāpielieto darbā Veselības aizsardzības ministrijas «Ieteikumi pašvaldībām veselības aprūpei iedalito līdzekļu racionālākai izmantošanai». Līdz nākamajai rajona padomes sēdei veselības aprūpes nodalai jājūsādā prieķīlumi par Veselības fonda dibināšanu rajonā.

Sēdes noslēgumā deputāti vēl nolēma, ka par Starptautiskā Valūtas Fonda kredita līdzekļiem iepirkts tukstoš tonnas mazuta rajona padomes iestāžu nodrošināšanai ar kurināmo 1995.—1996. gada apkures sezona.

L.Kirillova

Būs jauns policijas priekšnieks

«Novadnieks» saņēmis neoficiālu informāciju, ka Preiļu policijas nodaļai drīz būs jauns priekšnieks.

Pašreizējais — Imants Bekešs — tiekot «paņemts» Iekšlietu ministrijas rīcībā.

Preiļu 1. vidusskolai nopirkta... kooperatīvā skola

Ceturtdien notika Preiļu pilsētas domes sēde, kurā deputāti pieņēma lēmumu, ka pilsēta no Latvijas kopdarbības Centrālās savienības «Turība» nopērk visu ēku kompleksu, kurā līdz šim atrādās Preiļu kooperatīvā arodvidusskola, un nodod to Preiļu 1. vidusskolai. Kā zināms, vidusskola bija telpu trūkums, tajā valdīja saspiešība, ko nebūtu novērtusi topošā skolas piebūve.

Kā informēja Preiļu 1. vidusskolas direktors Jānis Eglītis, tuvākajās dienās vienam jāsagatavo jaunā īpašuma izmantošanas projekts. Viens no variantiem, pēc direktora domām, ir līdz 1. oktobrim sagatavot telpas, lai uz tām varētu pārcelt sākumskolas klases un atbrīvot «Auseklīšā» telpas bērnu dārzam. Pastāv arī iespēja, ka pārcelties varētu vidusskolas klases.

No vidusskolas audzēķu, skolotāju, vecāku viedokļa par jaunām telpām atliek tikai priečīties.

Bezoīra valda otrajā pusē — kooperatīvā arodskolā, kuras kolektīvs pēdējos mēnešos dzīvo pilnīgā nezīnā.

Vai šīm grupām tiks radīta iespēja pabeigt mācības un iegūt specialitāti? Kā un kur tiks mācītas šovasar nokomplektētās grupas? Skolā, kur nav direktora, bet vietniece atrodas atvalinājumā, ce-turtdien neviens nevarēja sniegt «Novadniekiem» informāciju. 1. septembris ir pie sliekšņa, nezīna valda gan jauniešos, gan pedagogos, kuri, ja laikus būtu guvuši skaidrību, paspētu iekārtoties citās skolās.

Vai šīm grupām tiks radīta iespēja pabeigt mācības un iegūt specialitāti? Kā un kur tiks mācītas šovasar nokomplektētās grupas? Skolā, kur nav direktora, bet vietniece atrodas atvalinājumā, ce-turtdien neviens nevarēja sniegt «Novadniekiem» informāciju. 1. septembris ir pie sliekšņa, nezīna valda gan jauniešos, gan pedagogos, kuri, ja laikus būtu guvuši skaidrību, paspētu iekārtoties citās skolās.

Divi ugunsgrēki vienlaicīgi

Vai Galēnu pagasts atrodas kādā īpašā nelabvēlīgā joslā, kas pakļauta lie-lākam riskam uguns lietās? Atcerēsi-mies ugunsgrēku vienlaicīgi piecās mā-jās pagājušā gada maija. Tie izcēlās no elektropārvides līniju nesakārtotibas.

Šī gada 21. augusta vakarā uguns nelaimē piemērtēja vienlaicīgi divas mājas Zeimūļu — Puzāku sādā. Pir-mā aizdegās pensionāru Bogdanovu māja. Līdz šim nezināmu iemeslu dēļ bija sākusi degt salmu kaudze, no ku-rienes uguns pārsviedās uz mājām. Nodēga kūts, šķūnis ar sienu, sadega malka.

Govs atrādās ganos, bet vistas gan aizgāja bojā. Dzīvojamo ēku un klēti iz-devās nosargāt. Uguņsdzēsēji, kaimini, kā tādās reizēs mēdz būt, saspringti steidzās palīdzēt.

Arī kaimiņiene A.Priževoite, kuras māja netālu atrādās. Kad uguns Bog-danovu mājas jau bija ierobežota, viņa nolēma aiziet mājās un ievest lopus kūti. Savu māju viņa ieraudzīja stāvam vienās liesmās...

A.Priževoites māja nodega pilnībā — dzīvojamā ēka, kūts, šķūnis, paligēkas, siens, šī gada raža — graudi, sadega sīvēns, teļš, piesētāis suns. Vairāk par dažām nenozīmīgā mantām no istabas neizdevās izglābt. Liesmās palika arī skapis ar labākajām drēbēm, vie-nigie ietaupījumi — 30 lati. A.Priževoite ir pensionāre, dzīvo kopā ar meitu, kura vada mājas saimniecību, un ar tūmos izaudzēto nodrošina abām iztiku.

Abu vienlaicīgo ugunsgrēku cēlonus noskaidro policija.

Galēnu pagasta padome Priževoitēm — mātei ar meitu jau piešķirusi dzīvokli ambulances otrajā stāvā. Dzīvošanai apstākļi šeit ir normāli, no jaunās dzīves vietas nav tālu līdz pašu zemei.

Sogad bija laba sienā vasara, tāpēc daudzi Galēnu pagasta zemnieki ir ar mieru pa rulonam, pa vezumiņam iedot sienu, lai uguns traģēdijā cietušās varētu ziemā turēt govi.

Tiek vākts apgērbs. Vilānu vidussko-las direktors apsolījis iedot skolas norakstītās mēbeles.

Galēnu kultūras nams solās sekot Preiļu kultūras namam

Galēnu pamatskola bija uzaicināts celtniecības eksperts novērtēt skolas drošību. Šis speciālists tika paaicināts arī uz Galēnu kultūras namu, lai sniegtu konsultāciju par remontējamo jumtu. Tīcis bēniņos viņš uzreiz cēla trauski par griestu un jumta konstrukciju bista-mo stāvokli.

Galēnu pagasta padome uzaicināja veselu komisiju, kurā bija gan celtnie-cības speciālisti no dažādām Preiļu organizācijām, gan arhitekts, gan Daugavpils projektēšanas institūta pārstāvji. Atklāts tika, ka Galēnu kultūras nams tiešām ir bīstams ekspluatācijai. Topo-šajā avārijas projektā visas nebūšanas būs nosauktas specifiskos celtniecības terminos, bet vienkārši izsakoties, to būvējot pieļautas atkāpes no projekta, metāla skrūvju vietā pieletotas naglas,

kas neiztur spiedienu un apmēram pa divdesmit centimetriem aizvirzījušās no savas vietas, konstrukciju baļķi nav vajadzīgi resnuma.

No tāda paša likteni kā Preiļu rajona kultūras nama tas ir izvairījies tikai tā-pēc, ka celtnieku vārdiem runājot, ir maz «solis», tas ir, fermas liktās tuvāk viena otrai.

Griesti tāpēc iebruktu pa gabalam, nevis visi uzreiz. Ar neapbrūnotu aci redzams, ka konstrukciju izlodzīšanās dēļ novirzījies jumta segums, viss šīfera klājetis var nobruk zemē.

Ekspertu oficiālajā gala atbildē būs ieteikums, cik un kā var pašlaik izman-tot kultūras namu, bet ir pilnīgi skaidrs, ka ne ziemā. Sniega segas smagums draud ar iebrukšanu.

L.Rancāne

Piecas nedēļas garāks mācību gads jeb Balva par uzdrīkstēšanos

Tā es varētu raksturot Sorosa fonda doto iespēju šovasar mācīties ASV. Par uzdrošināšanos to varētu uzskatīt tādēļ, ka gan es pati, gan liela daļa manu skolas biedru sirgst ar mazvērtības kompleksiem, kad jāsacens ar galvaspilsētas speciālo skolu audzēķiem un iespaidigu amatpersonu atvasem. Protams, diviem konkursiem svešvalodā gatavojos nespēni, taču vēl bija nepieciešama kontaktesānas prasme, kā arī māka zināšanas apliecināt praksē.

Piecas nedēļas ASV — tas bija brīnišķīgs laiks un garākais ceļojums projām no dzimtās ligzdas. Un vislielākā vēlēsanās — lai tas nebūtu pēdējais.

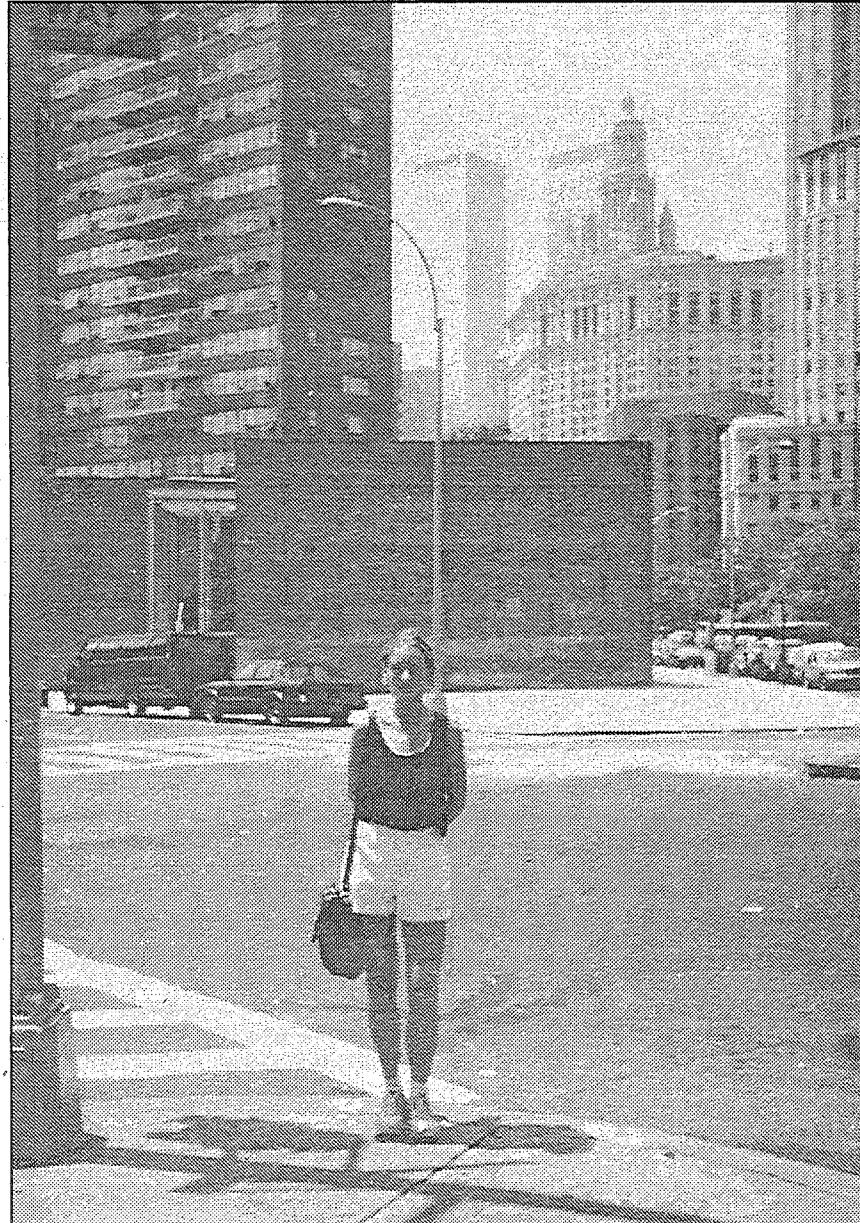
Divu stundu braucienā no Bostonas un Nujorkas, pavism netālu no Nūheivenas un Hartfordas atrodas neliela pilsetiņa Vallingforda, kurā 500 akru lielu teritoriju aizņem skola *Cheat Rosemary Hall*. Tā ir viena no prestižākajām skolām Amerikā. Te mācījas skolēni no 45 pasaules valstīm (Turcijas, Maķedonijas, Vācijas, Francijas, Čehijas u.c.). Dzīvojām mājiņās, katram bija sava istaba ar visu nepieciešamo.

Es izvēlējos papildināt zināšanas psiholoģijā, apgūt starpkultūras studijas un oratora mākslu. Vislabāk man patika psiholoģija. Starpkultūru studijās savukārt iepazinos ar senajām un mūsdienu kultūrām, to ietekmi vienai uz otru, diskutējām par cilvēka vietu starp dažādām kultūrām Amerikā. Mācoties šo kursu, bija jāizlasa pieci romāni. Vienā no stundām izraisījās saruna ar amerikāniem par dzives standartiem viņu zemē. Mani pārsteidza tas, ka viņi brīvi runā par savām, ģimenes problēmām. Lielai daļai Amerikā dzīvojošiem vienaudžiem nemaz nebūtu tādas iespējas samaksāt 3000 dolārus par vasaras skolu, ja nebūtu saņēmuši stipendiju. Kāda amerikānieši man jautāja, kāds man esot darbs. Kad atbildēju, ka tāda nav, jutās ļoti pārsteigta, jo tur jaunieši mācību laikā strādā, lai būtu patstāvības, neatkarības izjūta un varētu brīvi rīkoties ar paša noplūnīto naudu. Stundā viņiem maksā 5–7 dolārus.

Kā pagāja dienas? Tās bija ļoti noslogotas. No mācībām brīvājā laikā spēlejām volejboli, basketbolu, peldējāmies un spelejām tenisu. No riņiem mācības, pēcpusdienās un vakaros gatavošanās stundām, ekskursijas, pikniks, sestdienās — video un diskotēkas.

Atmiņā vienmēr palikis steigas un enerģijas pārpilnās Nujorka un Bostonas, kas ir pilnīgā pretstatā ar senatnīgo Jēlu un Hārvardu. Interesanti bija noraudzīties uz Nujorkas debeskrāpjiem un Volstritu no *The Empire State Building* 86. stāva.

Par Marku Tvenu zināju no bērnības,

un vienā no ekskursijām uz Hārtfordu es varēju apskatīt vidi, kur tapuši rakstnieka darbi. Rakstnieka mājā ir plaša bibliotēka. Tur kādreiz viņa ģimene esot izrādījusi «Princi un ubaga zēnu».

Par skolotāju un skolēnu attieksmēm tālajā Amerika ir rakstījuši daudzi, es par tām varēju pārliecināties praksē. Viņi izturas savstarpēji sirsniņi un vienkārši, bez uzspēles. Skolotāji ļoti pretimnākoši. Skolēns vienmēr jutās ērti, lūdzot papildus palīdzību skolotājiem pēc mācību sfundām, kas krasī atšķiras salīdzinot ar mūsu skolu.

Ļoti pārsteidza bibliotēkas. Katru materiālu ar datora palīdzību iespējams īsa laikā atrast un saņemt izdrukātu. Tas man palīdzēja, gatavojoties oratora mākslas stundām cilvēku tiesību jautājumos.

Mācību kursa beigās notika talansu šovs, kurā es spēlēju klavieres un ieguvu 1. vietu. Tas bija pasakains pārdzīvojums, izjūtot tik sirsniņu un uzmu-

driņu cilvēku attieksmi. Tad arī es sapratu, cik rezervēti mēs te esam. Jaunais laiks vēl jaukākā skolā un starp visjaukākajiem cilvēkiem nemanot pagāja. Noslēgumā bija pusdienas, kur visi ieradās vakartēpos, ar fotoaparātiem un mazliet skumji...

Vai paspēju īsti iepazit šo zemi? Nebūt nē. Tikai apjēdu, cik maz tu, cilvēkbērns, esi šai svešajā zemē starp daudzajām kultūrām un valodām. Cik maz vēl zini par tām. Varbūt nākotnē? Tas lai paliek sapnis.

Paldies maniem angļu valodas skolotājiem par sniegtajām zināšanām, paldies Sorosa kungam par lietā likto naudu. Pašai pricks par savu uzdrošināšanos.

Zane Ivanova,
Preiļu 1. vidusskolas
11. klases skolniece

● Attēlā: Vasara. Nujorka. Zanei aizmugurē debeskrāpji *Twins* (Dvīni).

Zinātnieka padoms zemniekiem

Lopbarība, pakaiši vai mēslojums

Novācot graudaugus, uz lauka vālos paliek salmi. Izzāvēti, sausi vasarāju salmi labi noder lopbarībai, bet sausi ziemāju salmi ir lētākais pakaišu veids un tiem ir jāatvieto samērā dārgakie kūdras pakaiši.

No tiem graudaugu laukierīm, kuros ir pasētas daudzgadīgās zāles, tūlīt pēc kombainēšanas salmi vālos jāizķāvē, ar jebkuru paņēmienu jāsavāc un jānōpētu no lauka, lai neapēnotu pasētās zāles.

Jāsaimniecībā grauds audzē pārdošanai un lopu skaits ir neliels, visi salmi lopkopībai nav vajadzīgi. Tā kā šādās saimniecības trūkst kūtsmēslu, nevajadzīgie salmi izmantojami kā organizācijas mēslojums, iearot tos augsnē. Tie augsnē palielina trūdvielu saturu, atdod no augsnēs panemtās augu barības

vielas, blīvās māla augnes padara irdenākas, bet irdeno smilti — saturīgāku. Augsnē dzīvo vairāk sliķu un derīgo augnes mikroorganismu, palielinās laukaugu ražība.

Dārgāk iznāk, ja salmus novāc lauku malās kaudzēs, kompostē un izvadā atpakaļ pa lauku. Vislētāk iznāk, ja salmus no kombaina vāliem sasmalcina, vienmērīgi izkliedēt pa lauku un iear. Salmu sasmalcināšana nav agronomiskā nepieciešamība, bet gan priekšnoteikums garsalmaino salmu kvalitatīvai iearšanai augsnē.

Visētāk salmus no vāliem sasmalcināt un izkliedēt pa lauku var ar dažādiem lopbarības sasmalcinātājiem — ieķravējiem. Ja to nav, var ari nav naudas to nomāšanai, tad zemnieks pāris

hektāru lielā laukā var saņot ģimenes locēku talku un nesasmalcinātus salmus ar dašķām var ieklāt katrā arkla gājiena atstātājā vagā tā, ka tos var kvalitatīvi apbērt ar nākošā gājiena velēnu.

Tas, ka salmus ieari ne visās vagās, bet gan tikai katrā otrajā vai trešajā vagā, nebūs par cēloni sējuma svitrainībai nākošajā gadā, kā tas notiek nevienmērīgi izkliedējot minerālmēslus, jo arkla darba platums, atkarībā no korpusu skaita nepārsniedz vienu metru.

Salmu sadedzināšana uz lauka pirms tā uzaršanas ir lētā organiskā mēslojuma apzināta iznīcināšana, kas tik ļoti ir vajadzīgs Latvijas nabadzīgajās augsnēs.

V.Osmanis,
Dr. agr.

Saistošie noteikumi par difterijas profilaksi Preiļu rajonā

1995. gadā Preiļu rajonā tika reģistrēts viens saslimšanas gadījums ar difteriju un divi pārnēsātāji, no tiem viens bērns. Nemot vērā nelabvēlīgo epidēmisko situāciju difterijas izplatībā valstī, visaugstāko saslimšības līmeni kaimiņu rajonus — Daugavpili, Jēkabpili, Rēzeknē — un zemo imunizācijas līmeni iedzīvotājū vidū, Preiļu rajona padome nolēmu:

1. Uzsākt Preiļu rajona iedzīvotāju masveida vakcināciju.

2. Preiļu rajona organizāciju, uzņēmumu, iestāžu vadītāji, neatkarīgi no administratīvās pakalpošanas un iepāšuma formas, ir personīgi atbildīgi par apstākļu nodrošināšanu darbīnei obligātai vakcinācijai pret difteriju.

3. Iestāžu, uzņēmumu un organizāciju vadītājiem neatkarīgi no iepāšuma formas sastādit strādājošo sarakstus un līdz 1995. gada 1. septembrim iesniegt teritoriālajās profilaktiskajās iestādēs (poliklīnikās, ambulancēs, vecmāšu un feldšeru punktos).

4. Līdz 1995. gada 30. decembrim uzņēmumu, organizāciju un iestāžu vadītājiem sastādit nevakcinēto darbinieku sarakstus un nosūtīt tos Preiļu rajona Vides veselības centram.

5. Preiļu rajona iestādēs, uzņēmumos un organizācijās, ieteikt nepieņemt no jauna darbā, sevišķi apkalpojošajā sfērā, personas bez vakcinācijas dokumentācijas.

6. Aizliegt uzņemt pirmsskolas bērnu iestādēs bērnus bez imunizācijas atzīmēm, kā arī obligāti pieprasīt tās, stājoties skolā.

7. Arstnieciski profilaktisko iestāžu vadītājiem:

7.1. Turpināt uzsākt pieaugušo iedzīvotāju masveida vakcināciju. Nepieciešamības gadījumos organizēt izbraukuma potēšanas punktus, atvērt potēšanas kabinetus. Potēšanas kabinetiem jādarbojas sešas dienas nedēļā apmeklētājiem pieņemamā laikā līdz lemmu atcelšanai.

7.2. Pārskatīt medicīniskās kontrindikācijas bēriem ar ilgstošām kontrindikācijām, izlemt jautājumu par sociāla riska grupu bēru vakcināciju, ievērojot 1994. gada 15. marta «Difterijas epidemioloģiskās uzraudzības» metodiskos norādījumus.

7.3. Līdz 15. septembrim precīzēt informāciju par potējam bērnu skaitu un veikt nepotēto bēru vakcināciju.

7.4. Nodrošināt simprocēfigu slimnieku izmeklēšanu ar diagnozi — angīna — difterijas pārbaudei.

7.5. Nodrošināt ikdienas novērojumus kontaktpersonām perēklos un visa pretepidēmiskā pasākumu kompleksa veikšanu.

7.6. Katrai potētai personali izsniegt potēšanas dokumentus ar potēšanas atzīmēm (potēšanas pases, personīgā medicīniskā karteņa).

7.7. Regulāri rajona masu informācijas līdzekļos informēt iedzīvotājus par iespējām vakcinēties un cīcināt iestāžu, uzņēmumu vadītājus iesošties difterijas profilakses pasākumos.

8. Preiļu rajona Vides veselības centra vadītājam V. Minīnam:

8.1. Nepārtrauktīt apgādāt rajona arstnieciski profilaktiskās iestādes ar difterijas vakcīnu.

8.2. Sniegt informāciju rajona masu informācijas līdzekļos par difterijas izplatību rajonā.

8.3. Nekavējoties tipogrāfijā pasūtīt potēšanas pases.

9. Izdevumus par potēšanas pasu izgatavošanu segt no rajona padomes līdzekļiem, sniedzot aizdevumu.

10. Preiļu rajona Vides veselības centram nodrošināt lēmuma kontroli par difterijas profilakses Preiļu rajonā un regulāri informēt rajona padomes priekšsēdētāju I. Meluškānu.

11. Rajona padome, pamatojoties uz Latvijas Republikas Administratīvā kodeksa 42. pantu, par sanitāri higienisko un sanitāri pretepidēmisko normu pārkāpšanu, nosaka visu pretepidēmisko pasākumu administratīvo personu atbildību par lēmuma neizpildi — so daudz līdz 50 latiem.

12. Lēmums ir spēkā līdz tā atcelšanai.
Rajona padomes priekšsēdētājs
I. Meluškāns

No 29. augusta līdz 2. septembrim Preiļu rajonā Valsts infektologijas centra darbinieki potēs rajona iedzīvotājus pret difteriju. Ierodoties līdzi jāņem pase.

Tuvākas ziņas par tālrundi 23851, rajona padomes veselības aprūpes nodalā.

Kur patverties latvietim jeb Metodika, kā izvēlēties sev deputātu

Izmocītais latvietis meklē uzticēšanās patvērumu, un uz šo uzticēšanos pretendē visi Saeimas deputāti kandidāti. Latvijas atmodas posts sākās, kad uzticības cienīgi cilvēki no šīs uzticības nastas atceļas un aizgāja no atmodas valdības, piemēram, J.Peters. Viņu vietā parlamentā un valdībā nāca citu uzskatu cilvēki. Šo uzticības manipulāciju rezultātā tauta ir nelaimē.

Nācījas kultūru, pašapzinu, mākslu, zinātni nodrošina neatkarīgais, turīgais vidusslānis. Bagātie ir kosmopoliti vai arī pauž lielo nāciju intereses. Nabagie, maznodrošinātie savu nacionālo piederību pauž kāvēlā sirdsdegsmē, bet tie nespēj neatkarīgi vērtēt notiekos un ir pakļauti politisko karjeristu ietekmei, kuri izdomā ienaidnieku tēlu (visbiežāk — cīttautieti). Jo vairāk nabadzīgo, jo nestabilāks stāvoklis valstī.

Partijas savos solījumos izsakās vispārēju vēlējumu formās, kuru ticamību dažreiz var pārbaudīt, izsakot šos vēlējumus skaitiskos vērtējumos. Tādēļ visi solītāji izvairās no skaitījumiem. Piemēram, 100 tūkst. latu piešķiršanas ir kārtējā zādzība, bet 100 milj. zaudējums ir drauds Latvijas neatkarībai. Tāpēc savos Latvijas sakārtošanas priekšlikumos iespējamos gadījumos esmu izmantojis skaitļus. Šie skaitiskie vērtējumi ir tuvini, bet atvieglo saprast notiekos.

Pašreiz Latvijā no iedzīvotāju kopskaita bagātie ir 3,5-5%, no tiem latvieši — mazāk par 1,5%. Turīgais vidusslānis ir ap 15%, t.s., latvieši 6-8%. Tāpēc pagaidām latviska Latvija ir nenopietns solījums.

Arī vairāk mazturīgo latviešu zaudē rentablu darbu, iespēju pienācīgi skolot bērnus, izkopt bērnu spējas, apmeklēt kultūras pasākumus un sabiedriski sevi apliecināt. Latviska kultūra kļūst par elitāru, t.i., pieejamu nelielai tautas daļai. Lidztekus agrāk izplatītajam dzeršanas un beztiesības postam pievienojas nabadzība un bezcerība. Lēnprātīgajam, strādīgajam latviešiem «uzsēdies» korumpētais ierēdnis un negodīgais biznesmenis.

Latviešu vairākuma klūšanu par mazturīgiem (nabagiem) kopsavilkumā nodrošināja šādi galvenie apstākli un valdošo institūciju bezdarbība:

— ekonomiskās robežas trūkums, kas lāva izvest uz ārzemēm Latvijas ipašumus vismaz par 1 līdz 2,5 miljardiem latu;

— valstī apsaimniekošanas programmas trūkums, kūrā ir 3 galvenie pamatvirzieni: maksātspējīgs iekšējais tirgus, iedzīvotāju un viņu mantas drošība un mērķa normālkrediti;

— Austrumu tirgus pazaudēšana sakarā ar jukām Krievijā, 2-3 reizes lētāku energiju Krievijas iekšējā tirgū, konversiju Krievijā un Latvijas Bankas monitāro politiku;

— korupciju visos līmeņos, kas privatizāciju pārvērtā par vispārēju prihvātīzāciju;

— kļūdaina agrārā reforma, kas samazināja lauk-saimniecības ražošanu, sānadoja lauku cilvēkus, neatgriezeniski izputināja ražotnes vismaz par 410 miljoniem latu.

Tautas bēdīgo stāvokli var labot tautas interešu vairākuma uzvara Saeimas vēlēšanās, bet par nožēlu Latvijā nevar saredzēt, kuri ir tautas interešu aizstāvīji.

Runas par nepiedālīšanos vēlēšanās izriet no nespējas saskatīt atbalsta esamību. Tas nav pilsonu kūtrums, bet izmisums krāpnieku vidē. Vara turētāji un bagātnieki arī turpmāk gribēs «pašu cilvēku» valdību un Saeimu, rūpēties, lai katras listes pirmajā desmitā būtu viņu cilvēki. Ierindas vēlētājam aizsāgāties pret miljonāru manipulācijām ir neiespējami. Tomēr aizsardzībā iespēju robežas iesaku pieļietot šādu listes un kandidātu izvēles metodiku:

1. Neuzticēties, nepakļauties ārējam iespaidam. Pieņemt lēmumu patstāvīgi un vēlēt tikai par personīgi zināmiem cilvēkiem. Tā latvieši 1941. gada 14. jūnijā pakļāvās Maskavai un paši piedalījās tautiešu izvešanā; vācu okupācijas laikā pakļāvās Berlinei un veica briesmu darbus; 1949. gaa 25. martā vēlreiz Maskavas ietekmē — briesmu darbi; vēlēt Augstāko Padomu, pakļāvāties LTF Domei un esam dabūjuši smagi cieš; 5. Saeimas vēlēšanās palāvāmies uz vēsturiski skanīgiem uzvārdiem: Ulmanis, Meierovics un esam ieguvuši lielkapitāla pakalpiņu valdību. Lemiet paši.

2. Katram vēlētājam jānosaka sava piederība sociālai grupai. Tirgus ekonomikas apstākļos par pamatu nemams ģimenei ipašums. Izskiramas trīs sociālās grupas:

1) bagātnieki — ipašums virs 1 milj. latu;

2) neatkarīgie, turīgais vidusslānis — ipašums virs 100 tūkst. latu;

3) mazturīgie, nenodrošinātie — ipašums mazāks par 10 tūkstošiem latu.

Dažas norādes ipašuma izvērtēšanai:

— vieglā automašīna, traktors — līdz 2,5 tūkstoši latu;

— dzīvoklis — ap 2 tūkstoši latu;

— iekārtota zemnieku saimniecība — ap 150 tūkstoši latu;

— amatnieka darbnīca — ap 50 tūkstoši latu;

— dzīvojamā māja — ap 25 tūkstoši latu;

— veikalīš: gada tūrā peļņa latos pareizināta ar 15. Noteikt savu sociālo grupu nebūs grūti un piederēt ieburāi no šīm trim grupām ir goda lieta. Negoda avots ir jūsu likumneplausīgā darbība.

3. Jāatrod, jānosaka kandidātu listes, kas atbilst jūsu sociālajai grupai. Uzdevums sarežģīts, un te var viegli kļūdīt, jo partijas, kustības un interešu grupējumi, pierēgistrējot savas listes, vēlēdamies iegūt vairāk balsu, vairumā gadījumu sola paust visu sociālo grupu intereses. Tikai dažas partijas vai interešu grupas godīgi, atklāti pasaka savu sociālo vietu, piemēram, Latvijas Demokrātiskā darba partija. Savukārt «Latvijas ceļš» savu sociālo orientāciju ir noslēpis aiz devīām atslēgām. Šajos tišas vai netišas mānišanās gadījumos listes īsto seju nosaka pirms kandidātu pieciekiem listē. Ipaši tie kandidāti, kas balotēs visos vēlēšanu apgabalos. Piemēram, iepriekš daudzu lauku cilvēku atbalstītā LZS ar G.Ulmani, J.Kinnu, J.Riteni un A.Berķi. Ko tā devusi Latvijas laukiem, var redzēt kārā lauku sētā, lauku mazpilsētā. Tomēr pali-cis skaitais katru lauku cilvēku apburošas nosaukums. Lūdzu esiet piesardzīgi pret nosaukumiem. Būtu traģiski skumji, ja, sekojot atmiņai palikušajam, iemīlotajam LZS nosaukumam, pensionārs, strādnieks vai pat zemnieks ar šo listi rokā dotos pie urnas.

Daudzāk sarežģītāk noteikt «Latvijas ceļa» piedēriku kādai sociālai grupai. «Latvijas ceļa» pirms kandidātu desmitnieks var apburt visprasīgāko vēlētāju. Šī liste pretendē pacelties pāri sīkajām iekārtojām rūpēm ar nacionālām un vispārcilvēciskām idejām. Šeit katru dienu no TV ekrāniem smaidošais, inteligentais Gorbunova kungs, šeit centīgais starptautiskais Latvijas neatkarības lietu kārtotājs Pantelejeva kungs, vēsturisko pagājības brīvības cīnu, Latvijas neatkarības iedibināšanas vēsturiskie pārstāvji un tā joprojām — lielās, tālās, žilbinošās stāvzaigznes. Sie cienījamie valstsvīri pārstāv daudz noipletnākas aprindas par jaunradušam jaunbagātniekim. Tie pārstāv pasaules varenos, kas līdzīgi Dievam ar nerēdzamu roku izliek un nolemj valstu un tautu likteņus. Šāda vara pasaule pastāv un tai nereti kalpo arī dižākie cilvēki. Sie cilvēki tiek izvēlti pārdomāti, un velti viņu biogrāfijās meklēt nepiedienības — neatradisiet, bet šo kandidātu atbalstību jūsu interesēm varēsiet noteikt ar ceļotā metodikas panēmienu. Sarunās ar latvijas pilsoņiem bieži dzird piekrīšanu «Latvijas ceļam». Pajautājet, kāpēc izdarīta tāda izvēle. Atbilde: «Nav jau, par ko citu vēlēt.»

Vēl un vēl atkārtoju — šie televīzijas iekārtojām ekranu varoni, ārzemju braucēji, jums tik vien izkārtojūsi kā Latvijas karogi pie pagastmājas, jūsu mazturību, bēriem angļu valodu, bailes uz ielas un mājās no vārmākām, izlaupītas rūpīcas, darbinīcas, fermas un jums plašas izredzes uz bezdarbu un pasakaini dārgu ārstēšanos. Ja jūs viss tas neskar, tad šie ir jūsējie. Nevajag aizmirst, ka viņi vadīja un vēl šodien vada Latviju. Nevienam nevar būt iebildumu pret šādu listi, jo arī lielkapitālismam vajadzīgi savi deputāti Saeimā.

Jūs izvēlei jābūt stingram pamatojumam. **Ai noraidījumu varat rikoties samērā brīvi. Kļūda noraidījumā daudzāk nekaitīgāka par kļūdu izvēlētā.** Izvēlē nedrīkst būt kļūdas. Tāpēc jebkuras šaubas vai nezīja par kandidātu ir viņa noraidījums — izsvīrošana no listes.

4. Katram deputātu kandidātam ar savu iepriekšējo darbību jāpierāda vēlētāja interešu kārtotāja statuss. Atšķirībā no dzīvē un tiesā pienemtās **nevainīguma prezumpcijas**, kad cilvēkam nav jāpierāda savs godīgums, bet gan apsūdzības uzturētājiem jāpierāda viņa, Saeimas vēlēšanās deputātu kandidātam jāpierāda viņa noderīgums vēlētāja interešu pārstāvēšanā. Piemēram, jums no Gorbunova kunga jāsaņem apstiprīši pierādījumi, kad un kā konkrēti viņš personīgi kārtojis, lai zemnieki sanemtu maksu par produkciju; ko veicis, lai agrārās reformas rezultātā nepostītu fermas un neizkautu lopus, lai krāsaino metālu zagli neapgānītu kapus, lai mātēm bezdarbniecīm nevajadzētu piepelēties intīmos klubos, lai mātes ar zīdaļiem nelūgtu dāvanas Rīgas pāreju tunelos...

Jūs katrs esat tiesīgs pajautāt un sanemt apstiprinošu, jūs apmierinošu atbildi. Uzstādot šādus jautājumus, jūs skaidri noteiksiet viņa atbalstību vai neatbalstību jūsu sociālajām interešēm.

5. Noskaidrojet jūsu izvēlētājā listē pašreizējās Saeimas deputātu vai MK darbinieku skaitu. Ja ir vairāk par trim, vēlreiz pārdomājet, vai esat izvēlējies parreizo listi.

Pašreizējās valdības un parlamenta pārinodarījuma apjoms Latvijai ir nenovērtējami liels, tāpēc šo funkcionāri atkārtota ievēlēšana ir ļoti bīstama. Vidēji katrs no šiem kungiem Latvijai tīši vai netīši ir nodarijis zaudējumu par 15 miljoniem latu, tas ir gandrīz visu Latvijas pensionāru mēneša izmaksu.

6. Izvairieties no radikālām programmām un solījumiem. Cilvēkiem, kas tādās programmas pieņem un solījumus dod, šķiet, ka visas problēmas kārtojamas, sameklējot ienaidnieku. Paverieties apkārt, un jūs sa-

pratīsiet radikālu aplamības. Piemēram, Latvijas valdība un parlaments nekad nav bijis tik latvisks kā šodien, bet rezultāti vairāk nekā bēdīgi. Jūsu mantas stāvoklis, izglītība, uzvedība ir lielā mērā atkarīga no pasaša, bet matu krāsa un piederība tautībai nekādi nav jūsu nopelnis vai arī noziegums. Neaizmirsīsim, ka esam maza tauta mazā valstī un varam vienīgi cerēt uz tiesībām attīstīt savu etnosu, bet nevis kādu ierobežot. Centīsimies iespējami mazāk runāt par šiem jautājumiem. Šeit vajadzīgs tiks, savstarpejā cīņa, godprātība un ārkārtīgi daudz darba sava etnosa labā.

Neatbalstīsim komunistu, čekistu, zigeristu apkartājus, bet gan **balstīsim savas tautas, savas sociālās grupas cilvēkus, kas spejīgi godprātīgi strādāt.**

7. Nekautrējieties izvēlēto kandidātu sarakstu būtiski išināt.

Pielietojamā vēlēšanu sistēma labi darbojas demokrātiskās valstis ar ilggadīgi izkoptām partiju darbības tradīcijām. Mūsu valstī vienas partijas vai kustības ietvaros darbojas pretēju uzskatu un pretējas rīcības cilvēki. Piemēram, A.Gorbunovs un A.Pantelejevs, U.Osis ir grūti savienojami pretstatī. Līdzīgs vai pat bēdīgāks stāvoklis ir citās partijas un kustībās. Ar laiku tas nokārtosies, bet pašreiz jāizskata listē personālijas un liekie jaizsvitro. Ar retiem izņēmušiem jāsvitro visi pašreizējie deputāti un ministri, jo viņi nav mācējuši vai arī nav vēlējušies kalpot tautas interesēm. Viņu atkārtota pieteikšanās vadīt valsti liecīnā par godprātības trūkumu. Mūsu gaivenās briesmas — ievelēt šos cilvēkus. Viņi ieņēmuši pirmās vietas gandrīz visās listēs un caur savu ietekmi uz presi, televīziju cenšas izmantot cilvēku nezināšanu un neuzmanību.

Jāsvitro katrs, par kuru jūs droši nezināt, ka viņš aizstāvēs jūsu intereses. Nebaidieties, ja listē paliks 3 vai 4 kandidāti. Šiem jūs varat pieļikt vēl savu atbalstu.

8. Pie katrā kandidātu solījuma jābūt skaidrojumam, kā tas tiks izdarīts. Vēlētājs nedrīkst nonākt peles lomā. Kādā noliktvā pelēm pienākuši grūti laiki — saimnieks iegādājies kakli. Peles sanākušas sapulcē un nobalsojusās, ka kaklim piekārēs kaklā zvanīnu, bet pieimis noskaidrot, kas un kā to izdarīs.

Daudzi kandidātu solījumi tāda zvana piekāršana kākam vien ir. Ja kandidāts nevar jūs pārliecīnāt par solījumu izkārtojumu, tad viņš ir svītrojams no listes. Izkārtojumā jābūt cilvēcīgam. Necilvēcīga izkārtojuma mehānisms piemērs ir agrārā reforma. Tā ir oīja par taisnīgumu ipāsumu sadalē, kur paliek pāri postaža. Tieks iznīcināt cilvēku darbs.

9. Lietderīgi noskaidrot, vai izvēlētais kandidāts cieņa jūsu pilsoņa tiesības. Pašreizējais vēlēšanu likums ir nepilnīgs. Tāpēc painteresējties, vai kandidāts (izvēlētais partija) atzīst šādus labojumus vēlēšanu likumā un kādos termiņos pēc ievēlēšanas solās to saņāt. Tiek iznīcināt cilvēku darbs.

9. Lietderīgi noskaidrot, vai izvēlētais kandidāts cieņa jūsu pilsoņa tiesības. Pašreizējais vēlēšanu likums ir nepilnīgs. Tāpēc painteresējties, vai kandidāts (izvēlētais partija) atzīst šādus labojumus vēlēšanu likumā jāparedz vēlētājam iespēja vēlēšanu bilētenā:

9.1. Svitrot kandidātus, jo vēlētāja intereses ir augstākas par iespējamās partijas komandas veselumu;

9.1.2. Likt krustus atsevišķiem kandidātiem;

9.1.3. Pierakstīt kandidātus, ja šādā veidā kāds savāktā vajadzīgo balsu vairākumu, jākļūst par deputātu.

9.2. Vēlēšanām jābū

Morālais atbalsts lielāks par materiālo

Ziedoti 1168 lati

Pēc 19.augusta Preiļos notikušās labdarības koncertakcijas, kas bija veltīta ziedoju mu vākšanai rajona kultūras nama atjaunošanai, tās galvenā rīkotāja, kultūras nama direktore Elvīra Brovacka teica:

— Kā cerēju, tā arī notika. Morālais atbalsts bija un sabiedrības uzmanība arī. Uz lielu materiālo atbalstu necerēju, zinot, kāda ročība ir iedzīvotāju lieklākajai daļai. Lielāku atsaucību gaidīju no partijām, jo visas bija informētas, aicinātās, bija izsūtīti paziņojumi, vēstules. Kopā sayākti 1168 lati.

Ziedotāji

Mākslinieciskie kolektīvi pārstāvēja tik dažādus žanrus, ka nācās padomāt par koncerta secību, lai neiznāktu mistrojums. Kultūras darbinieki īstenoja šādu variantu: spožai saulei karsējot, ar folkloru uzmundrināt, ievadīt koncerta gaitu, pāriet uz estrādes un džeza ritniem un apmēram pēc sešām stundām ar variētu programmu satumsušajā parkā pielikt punktu.

Pēc šādas koncertnumuru sakārtošanas pirmajai nācās uzstāties bērnu kapelai «Dunduriņš» no Livāniem. Kopā ar bēniem dziedāja Aleksandrs Zeimuls-Priževs. Viņš pārstāvēja LNNK deputātu kandidātu sarakstu, un LNNK valdes priekšsēdētāja vietniece, laikraksta «Nacionālā Neatkarība» redaktore Baiba Pētersone pirms ziedoju - 500 latu - pasniegšanas teica: «Tas, ko šodien esam sanākuši kopā darīt, ir tik vienkārši, skaidri, saprotami. Ja nāburgam un kaimiņam ir bēda mājā, tad visiem tuvumā jānāk pālgā.»

Preiļu kultūras darbinieku lūgumu bija sadzirdējusi arī Latgales Demokrātiskā partija, un tā pie vārda un ziedoju pa- sniegšanas tika koncerta noslēgumā kopā ar Jēkabpils jautro dāmu popu.

Ziedoja arī SIA «Zemīte 2», kas tikkko kinoteātrī «Ezerzeme» atvērusi firmas «Dzintars» veikalui. Rajona kooperatīvo biedrību savienības valdes priekšsēdētājs Leonards Šustovs bija parūpējies par četrām balvām un lielu torti. Balvas koncepta dalībniekiem nācās izlozēt, bet torti saņēma bērnu vokālais ansamblis no Skrundas, kas, tālo ceļu pārvarejīs, Preiļos bija ieradies jau iepriekšējā vakarā.

Pārējie ziedotāji lielākoties bija tie, kas apmeklē viesizrādes, koncertus, citus kultūras sarīkojumus. Daudzi no viņiem pat nevēlējās, lai viņus ieraksta ziedotāju sarakstā, kurš ar nedaudzīm izņēmumiem sastāv no vietējo ļaužu uzvārdiem: Kaminska no Rīgas, Repša no Amerikas, delegāts x no «Latvijas ceļa», Gatis Kudiņš, Liene Lukaševiča, Silvija un Aina Leikuces, «Pasacīnas» darbinieces, divi policisti, Sabīne Šņepste, Micānu ģimene, Valērija Šmukste, Verze, Gerca, Zinovjeva, Ambrosovs, Sorokins, Latvelis...

Kārsavas kultūras nama deju kolektīvs «Ieleja» ziedoja 10 latus. Daugavpils pašdarbinieki uzdāvināja telefona aparātu ar zvanītāja numura uzrāditāju un pirmo šifera loksnī jaunajam jumtam.

No laikrakstā «Novadnieks» iepriekš minētajiem koncerta dalībniekiem daži nebija ieradušies, toties bija atbraukuši tādi, par kuriem nebija rakstījuši — Kārlis Argalis, tautas deju ansamblis «Katvari» no Limbažu rajona, «Salna pavarā» un diķsilends no Daugavpils, tautas deju ansamblis «Jandāls» no Bauskas. Pašdarbinieki savos busījos bija lējuši savu kultūras namu pirkto benzīnu, viņi necerēja uz svētku galdiem, bet iekoda lidzīem pietīgās maizītes. Uz mājām kā vienīgo pateicību viņi varēja aizvest tikai mākslinieces Silvijas Berezovskas veidotās ziedu buketes.

Pigorini un kuriozi

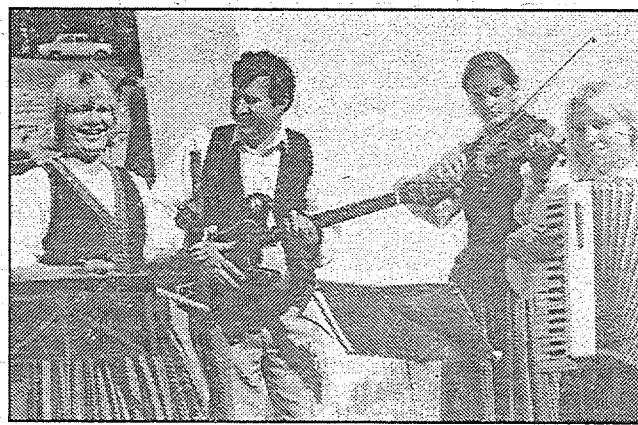
Gulbenes Sāra un Ābrams izsolē piedāvāja kuplu sudrablapsu, par kuru prasīja 50 latus sākumcenā. Nerunājot nemaz par cenas celšanu, pat par 50 latiem nabaga preilieši meža radībai novilkto kažoku nespēja nopirkst. Nācās uzdāvināt kultūras namam.

Daugavpilieši palūdzia uz skatuves Elvīru Brovacku, līdz pat zodam iesaiņoja stingrā papīrā un teica, ka pārbaupta viņas caursīšanas spējas, lai zinātu, vai pietiks spēka atjaunot kultūras namu.

Bet kāds jauns un vaīgā glīts virietis, par kura dzīves līmeni liecināja labs barojums un videokamera rokā, pie ziedoju mu urnas labu brīdi prātoja, kurai partijai veltīt savus latīnus, un bija dzīli pārsteigts, ka nauda tiek vākta nevis partijām, bet gan kultūras nama atjaunošanai.

Līdz sniegam — zem jumta?

Finansu ministrija Preiļu rajona kultūras nama rekonstrukcijai, praktiski jumta atjaunošanai, piešķirusi 17 400 latus, SCO ir gatava kerties pie darba, tiek gaidīts atjaunošanas projekts. Kultūras nama direktore cer, ka līdz ziemai izdosies noņemt ielikušo jumtu un uzlikt jaunu. Tas ir pats galvenais. Pēc tam varētu meklēt naudu pārējiem rekonstrukcijas darbiem.

Attēlos:

- ◆ Nacionāli konservatīvās partijas LNNK valdes priekšsēdētāja Baiba Pētersone pasniedz partijas ziedoju - 500 latus;
- ◆ jauniešu deju kolektīvs no Bauskas;
- ◆ kapela «Katvari» no Limbažiem;
- ◆ muzicē ansamblis «Valmieras puikas»;
- ◆ «Salna pavarā». Daugavpils muzeja dziedātāji.

L.Rancāne

J.Silicka foto

Ar vezumiem uz Rīgu

Tris dienas pēc kārtas — 22., 23. un 24. septembrī — Mežaparks uzņems zemniekus un visus citus ražotājus, kas grībēs vest uz Rīgu izaudzēto ražu, kā arī jebkuru citu produkciju.

Tas būs lielais rudens gadatirgus, kurā var piedalīties ikviens, kam ir, ko piedāvāt — liels vai mazs ražotājs. Vienīgais nosacījums — tai jābūt Latvijas precei; jo tas nav tikai tirgus, bet vienlaikus arī Latvijas ražotāju varēšanas apliecinājums, tā ir kārtējā izstāde «Izvēlies Latvijas preci!». Izstādē atradies vieta jebkurai labai mantai, gan ēdamām, gan neēdamām lietām, arī dzīvām radībām — kaut vai zirgiem. Varēs pārdot kartupeļus, kāpostus un citus dārzeņus tieši no automašīnām.

Te būs ne tikai tirgošanās. 23. septembrī paredzēta kultūras diena, un Mīrza. Zivere gādās, lai tā būtu ikviename pa prātam. Apmeklētājiem izstāde būs par velti, piedevām varbūt loterijā vinnēsiet vistu vai olu. Ja dalībnieki vēlēsies, būs arī balle.

Lai piedalītos izstādē, ir jāpiesakās. Izstādes dalībniekiem jāizpilda visi tie paši noteikumi, kādi ir, pārdomot preces tirgū. Vajadzīga izziņa, ka tā ir vietējā prece. Tādu dokumentu var dabūt pagastā. Pieteikumus Mežaparks gaidīs līdz 8. septembrim, a/s Mežaparks direkcijā, blakus Lielajai estrādei. Var zvanīt pa tālruni 518742 vai 518213.

Akvilina Liepiņa

Uzmanību visiem, kuri nodarbojas ar audioierakstu tiražēšanu, tirdzniecību!

Ar šo vēstuli daru zināmu, ka esmu autorizēts starptautiskas licencēšanas kompānijas pārstāvis Baltijā. Manā pārziņā ir vairāki simti izpildītāji: Activate, D.J.Bobo, Corona, Imperio, 10 CC, Twenty 4 Seven, 2 Unlimited, MoDo, Whigfield, Gompie, CB Milton, Lita Ford, Bronskie Beat, Outhere Brothers, ICE MC, General Base, Doop, Caught In The Act u.c. So izpildītāju solo programmas vai atsevišķas dziesmas Baltijas valstu teritorijā atlauts pavairot audioskēši. vai kompaktdisku formātā tikai pēc licences saņemšanas un autortatīdzības nomaksas pēc produkta realizācijas.

Daži uzņēmumi, kuri vēlas turpināt biznesu audioierakstu tiražēšanas jomā, jau pārorientējusies uz legālu darbību. To iesaku arī jums, atgādinot, ka pēc pašreizējās Latvijas Republikas likumiem par iepriekš minētajiem pārkāpumiem draud sods 50-minimālo darba algu apmērā (1400 latus), bet likumprojektā paredzēts cietuma sods ar brīvības atņemšanu no 1 - 4 gadiem.

Atcerieties, ka senajā Grieķijā par aitu izzagšanu no ganibām, kur tās bija neaizsargātas, zaglim nocirta plauksts. Arī mūzikas ieraksti un daudzas citas mākslas vērtības ir tikpat neaizsargātas. Tās ir brīvi pieejamas. Tātad arī izmantojamas ne vien savu garīgo vēlmju apmierināšanai, bet arī naudas pelnīšanai, piemirstot, ka pelnā jādalās ar intelektuālo darbu radītājiem.

Aicinu katru kritiski un saprātīgi izvērtēt savas darbības legalitāti un atbrivošies no padomju laika ieradumiem, jo riskējot šodien, jūs zaudēsiet iespēju strādāt nī.

Uzskatiet šo vēstuli par labas gribas apliecinājumu. ceru, ka jūsu un jūsu firmas vārds neparādisies IFPA vai Starptautiskajā autortiesību aizsardzības apvienības melnajā sarakstā.

Tirdzniecības darbinieki!

Pienemot audio produkciju realizāciju no jums ierastajiem piegādātājiem, kuri dažkārt ir jūsu draugi, paziņas, radi... pieprasiet atstāt jums licences kopiju. Tā apliecinās, ka piegādātājs šo produktu tiesīgs tiražēt vai izplatīt. Pretējā gadījumā jūs iesaistīties nelegālā audio ierakstu biznesā un esat vienlīdz atbildīgs Latvijas Republikas likuma priekšā.

Kontakttālrunis Rīga 321516.

Arvids Mūrnieks

Līdz kopīgo māju izjūtai

Rajona skolu valdē saņemta Izglītības un zinātnes ministrijas vēstule «Par cittaautu mācībvalodu izglītības iestāžu audzēkņu uzņemšanu latviešu mācībvalodas izglītības iestādēs». Pēdējos gados tas kļuvis aktuāli, jo aizvien vairāk citu tautību ģimenes par savu atvašu skološanas vietu izvēlas skolas ar latviešu mācību valodu.

Jauņā mācību gada priekšvakarā rajona skolu valdē tikās vairāku skolu direktori, viņu vietnieki, lai pārrunātu, kādas problēmas rodas ar krievu tautības skolēna ienāšanu latviešu skolā, kā bērnu jau pirmsskolas vecumā sagatavot mācību darbam viņa mentilitātei citos apstākļos.

Sarunu vadīja skolu valdes priekšsēdētāja vietniece Dzintra Šmukste:

— Šī problēma rajonā pašlaik ir ļoti aktuāla, tai jāpievērš sabiedrības uzmanība un visiem kopā jāizlej, vai krievu skolēnu pārnāšana uz latviešu skolām ir vienīgais celš, kā iegūt izglītību un sagatavties vēlākai profesijas apguvei latviešu valodā.

Skolu valdes metodiķe pirmsskolas iestāžu darbā Nellijs Stauža:

— Rajonā ir pieci bēmudārzi un viena pirmsskolas bērnu grupa Rudzētos. Abos Preiļu bēmudārzos un Līvānu bēmudārzā «Rūķiši», kopā ir piecas grupas, kurās nodarbinās notiek krievu valoda. Un tomēr daudzi vecāki no krievu ģimenēm cenšas bērnius ievietot latviešu grupās. Vai bērns spēs iedzīvoties latviešu grupā, vecākus uztrauc maz. Tā zūd tradīcijas, mainīs mentalitāti, turklāt, lai bēms saprastu viņam teikto, audzinātājai vienu un to pašu jāatkārto krievu valodā. Uzskata, ka bērnu no krievu ģimenēm iepļudināšana latviešu grupās nebūtu pieļaujama. Izņēmumi varētu būt gadījums, ja vismaz viens no vecākiem runā latviešu valodā un ģimenē ar bēru sarunājas latviski.

Preiļu bēmudārza «Pasacīņa» vadītāja Janīna Svalbe:

— Krievu grupu skaits jaunajā mācību gadā samazināsies arī mūsu bēmudāržā, tās būs tikai divas. Agrāk bērni no tās sauktajām jautājām ģimenēm lielākoties apmeklēja krievu grupas, tagad ir otrādi. Šo procesu nevar vērtēt vienozīmīgi, ir dažādi individuāli gadījumi. Ja ģimenē ir labvēlīga attieksme un ieinteresētība, latviešu valodas apguvē problēmas nerodas. Bet ir arī vecāki, kuri gaida, lai visu padod gatavu. Sak, bērnu atvedīšu, ieliķu latviešu grupā, un tur viņš valodu apgūs. Bērni valodas apgūst ātri. Ja no divu gadu vecuma viņi apmeklē latviešu grupu, divu gadu laikā valodu iemācās. Taču tikai tad, ja grupā viens vai divi krievu tautības bērni. Ja bērnu ir vairāk, audzinātājai tad jābūt tādai, kas grib to valodu iemācīt, kas ļoti smalki virza iemācīšanos. Bet atkārtoju — tas ir ļoti individuāli. Jo vienam bērnam ir lielāks, citam mazāks talants valodas apguvei.

Preiļu 1. vidusskolas direktors Jānis Eglītis:

— Mūsu skolā šo problēmu varētu salīdzināt divās daļās. Pirmā attiecas uz skolēniem, kas atnāk uz pamatskolas pēdējām klasēm un vidusskolu; bet otrā — uz tiem, kas sāk apmeklēt sākumskolas pirmo klasi. Lielākajiem skolēniem, varbūt, ir grūtāk, tomēr nedomāju, ka viņiem rodas kaut kādas psiholoģiskas vai morālas problēmas. Šī gada eksāmeni, iznērot latviešu valodu, parādīja, ka no krievu skolām pāmākušie ir ļoti labi skolēni. Tātad, ja cilvēks grib, grūtības mācīties citā valodā neradīsies.

Tagad par sākumskolas pirmo klasi. Pirmsskolas sagatavošanas nedēļā, kas notika jūnijā, skolotāji brīdināja vecākus, ka bērni, ja viņi nerunā pieteikumi labi latviski, vasarā vairāk jāmāca runāt latviešu valodā. Pirms mācību gada tiksīmies ar šiem bēniem un vecākiem, lai pārbaudītu latviešu valodas zināšanas. Uzņemot 1. klasē, šogad esam izvirzījuši stingrākas prasības latviešu valodas prasmei. Problema var rasties, ja sākumskolas klasē ir pieci seši šādi bērni, jo tad starpbīžos viņi sarunājas krieviski, un tas nesekmē latviešu valodas apguvi.

— Līvānu 1. vidusskolas direktora vietniece Inga Vaivode:

— Jau trešo gadu mūsu skolā jūtams lielāks krievu tautības skolēnu pieplūdums. Nāk labāk bēmi no 2. vidusskolas, acīmredzot tie, kuru ģimenēs nespējīgi domā par bēru izskološanu, profesijas apguvi un iekļaušanos latviskā vidē. Pirms uzņemšanas mūsu vidusskolā viņiem papildus jākārto pārbaudījums latviešu valodā. Jau otro gadu pie mums pārnāk arī pamatskolas vecuma bēri. Grūtības mazajiem rodas, apgūstot latviešu valodas pareizrakstību.

Skolā ir dažādi viedokļi par šodieni apspriežamo problēmu. Direktore mani lūdza izteikt viņas uzskatus. Viņa domā, ka labāk būtu, ja krievu skolas atvērtu klasēs, kurās mācības notiku latviešu valodā, vismaz sākumskolā, pamatskolā. Tas ir nepieciešams, lai bēri apgūtu savas tautas tradīcijas, kultūru.

Rušonas pamatskolas direktore Jānīna Šelegoviča:

— Laukos tas viss ir mazliet citādi. Mums nebija problēmu ar sākumskolas klasēm, jo bijušā bēmudārza latvisķas grupas tapa par jaunākajām klasēm, un bēri labi ar visu tika galā. Krievu tautības bēri sāk iepļūst ceturtajā, piektajā klasē, radot problēmu. Pilsētas skolā šīs klasēs ir lielas, un četri vai pieci skolēni gaisotni klasē nemaina, jo tajā pārsvarā ir latviešu bēri. Mūsu klasēs ir divpadsmi, trīspadsmi skolēni. Ja puise no viņiem ir krievu bēri, visu laiku iznāk rīvēšanās, nevar vienoti sagatovties sarīkojumiem.

To nevar teikt par pilnīgi visiem, ir arī tādi skolēni, kas labi raksta sacerējumus, spējīgi valodu apgūšanā. Tie ir

bēri, par kuru panākumiem daudz gādā ģimenēs, nepieciešamības gadījumā līdz mājskolotājus un sola darīt visu, lai tikai bērns varētu apmeklēt latviešu skolu. Bet ja matemātikas skolotājam stundā visi uzdevumi jāpārtulko krievu valodā, ja seši bēri stundā nespērot uzdevumus? Ar viņiem būtu jāstrādā atlēvišķi. Starpbīžos klase dalās, bēri izveido divus kolektīvus, un katram ir savas problēmas.

Ja bēri jau bēmudāržā ir izgājuši apmācību latviešu valodā, ja viņi kopš pirmās klasses ienāk latviešu skolā, nav saņējumu ne pašam, ne ģimenei, ne skolotājam. Bet ienāksana vecākās klasēs ir ļoti grūta.

Ārdavas pamatskolas direktore Elvīra Arnicāne:

— Pilsētnieku vecāki vairāk rūpējas par savu bēru nākotni, saprot, ka tiem skolēniem, kas beigs latviešu skolas, būs viegлāk iestāties augstākajās mācību iestādēs. Bet dzīve ir dzīve. Ne jau visi augstskolās ieklūs. Varbūt, bērnam nav jārada stresa situācija, ar varu liecot viņam apmeklēt latviešu skolu, ja paši vecāki par to nemaz neizrāda interesi? Bez tam ministrijas nostādne ir tāda, ka skolās ar krievu mācībvalodu pakāpeniski jāievieš stundu pasniegšana latviešu valodā, un, varbūt, daļai krievu tautības skolēnu ar sādām latviešu valodas zināšanām plus obligātās valsts valodas apguves stundas arī piektiku.

— Līvānu 2. vidusskolas direktors Ivars Grigorjevs:

— Manuprāt, skolās ar krievu mācībvalodu jāatver sākumskolas klasses ar mācībām latviešu valodā. Savā skolā par to esam jau domājuši. Bet ko darīt ar šīm klasēm, kad tās nonāks līdz pamatskolai un viena, divu skolotāju vietā jau piektajā klasē būs vajadzīgi vairāki priekšmetu skolotāji, kas spētu stundas vadīt latviešu valodā?

Vai ir vajadzība skolēniem no skolām ar krievu mācībvalodu pāriet uz latviešu skolām? Vai viņiem nav labāk justies pārliecīnātīm savā vidē, savā kolektīvā? Vai krievu skola nezaudē kopumā, ja no tās uz latviešu skolu aiziet mācīties spējīgākie, perspektīvākie skolēni? Līdz kādiem apmēriem latviešu skola drīkst paplašināties? Kā kālājas krievu skolēnam latviešu skolā? Ko viņš zaudē no savas tautas kultūras, tradīcijām, zināšanām par izcelsēšanās saknēm?

Divu rajona lielāko latviešu un krievu skolu — abu Preiļu un Līvānu vidusskolu — pārstāvji, divplūsmu skolu, par kurām vismaz kādreiz, atmodas sākumā, tika runāts, ka tās tiks izdarītas, — Riebiņu vidusskolas un Silajānu pamatskolas, kā arī Aglonas vidusskolas, Ārdavas un Rušonas pamatskolas direktori, vietnieki šajā sarunā, drosī vien, pirmo reizi pieskārās jaujātumam: kā tas ir — krievu skolēni lat-

viešu skolā, bēmudāržā? Un cik tālu šo procesu drīkst laist plašumā, nebaudoties par ko citu, proti — par latviešu bērnu krieviskošanu viņu pašu dzīmtās zemēs skolās? Paklausoties vienu otru runu ne valsts valodā, šādas šaubas radās. Turklat vai kāds ir uzklasījis to vecāku viedokli, kuri savu bērnu palaiž uz latviešu skolu, bet skolas gadi viņam jāaizvada kopā ar «daudzu tautību bēniem»?

Viens no sarunas par cittaautu audzēkņu uzņemšanu latviešu mācībvalodas izglītības iestādēs iniciatoriem bija arī pedagoģs, Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Olegs Heibnikovs:

— Varu teikt īsti: atbalstu priekšlikumu, ka krievu tautības bēriem jāmācās savās skolās un valsts valoda jāapgūst savā vidē, klasēs ar latviešu mācību valodā. Diezin vai šogad vairs varam šādas klasses atvērt. Šis jautājums jārisina līdz nākošajam mācību gadam. Bet ir viena problēma. Vai būs tādi latviešu pedagoģi — priekšmetu skolotāji, kas iesādāt uz krievu skolām? Diezin vai. Un tomēr, pašlaik atverot šādas klasses krievu skolās, četrā sākumskolas gadā laikā skola var parāpties par speciālistiem. Galvenais ir — iesākt.

— Mēs šeit nevarām apstāties pie kāda kopsaucēja, — **sarunas noslēgumā teicā Dzintra Šmukste.** — Tomēr gribu uzsvērt skolām ar krievu mācībvalodu: šī problēma šodien ir aktuāla jums. Jums jādomā par saviem bēriem. Jā, gaidīsim, varbūt, arī no valsts dzīlāku izpratni, palīdzību, lai jūsu skolās varētu apmācīt bērus latviešu valodā, jo vajadzīgi attiecīgi kadri, metodiskie un mācību līdzekļi. Un tomēr jau šodien no jums tiek gaidītas lielākas rūpes.

— Katrai situācijai piešķirt individuāli, — **aicināja skolu valdes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis.** — Neviens labāk par jums, direktori, nezina apstākļus uz vietām. Noteikt un reglamentēt — tā nav izeja no situācijas. Kaimiņu rajonā aicinājumu mācīties latviešu valodā krievu skolās pārvērtā par kampaņu, kas labus rezultātus nedeva.

Krievu tautības skolēnu pāriņšana uz skolām ar latviešu mācībvalodu? Pakāpeniski to priekšmetu skaita palielināšana krievu skolās, ko māca latviešu valodā? Klasēs ar mācībām valsts valodā nelatviešu skolās? Katrā skolā var būt savādāki ceļi, pa kuriem nonākt līdz pilnīgai izjūtai — LATVIJA IR MANAS MĀJAS. Vecākiem un skolai jāmeklē labākais ceļš.

Ievadā minētajā vēstulē ir teikts: «Iesākām uzņemt cittaautu bērus latviešu mācībvalodas izglītības iestādēs, ja bērs, stājoties pirmsskolas iestādē, saprot latviešu sarunvalodu, stājoties skolā, brīvi runā latviešu valodā, vismaz viens no vecākiem runā latviski, ģimenē ar bēru runā latviski.»

L.Rancāne

Nodibināta Latvijas Pensionāru federācijas Līvānu pilsētas apvienība

◆ Šī gada 21. augustā Līvānu kultūras namā notika Latvijas Pensionāru federācijas Līvānu pilsētas apvienības dibināšanas sēde.

Tas, ka šobrīd pensionāri Latvijā ir visneaizsargātākais sociālais slānis, nevienam nav jaunums. Katram atsevišķi cīnīties ar tām problēmām, ko viņam radījuši valsts, nav iespējams, to var izdarīt tikai kopā vēršoties pret veļo cīvēku diskrimināciju Latvijā.

Līvānu pilsētas pensionāru apvienība darbosies kā patstāvīga, demokrātiska organizācija, no politiskām partijām un valsts institūcijām neatkarīga, sociāli humāna sabiedriskā organizācija, kas pārstāv un aizstāv pilsētas pensionāru likumīgās prasības un intereses viņu dzīves sociālo apstākļu uzlabošanā un pilnveidošanā, neatkarīgi no pensionāra nacionālās piederības, politiskiem un reliģiskiem uzskatiem. Tā ir dibināta uz brīvprātības principa un darbosies saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi, pastāvošiem likumiem, starptautisko tiesību principiem un normām, Vispārejo cīvēktiesību deklarāciju, cieši sadarboses ar Latvijas Pensionāru federāciju.

Apvienības augstākā vadības instance būs pensionāru kopsapulce, ko sasaugs ne retāk kā reizi gadā. Klātesošie pensionāri ievēlēja domi 15 cilvēku sastāvu un par apvienības priekšsēdētāju Venerandu Cauni, kā arī revīzijas komisiju.

Sēdē piedalījās arī Līvānu pilsētas domes priekšsēdētājs V.Gercāns un informēja klātesošos par paveikto, lai kaut nedaudz atvieglotu dzīvi pilsētas vecajiem ļaudim. Ir piešķirti pabalsti mazturgājiem un vientulajiem pensionāriem, pagājušajā gadā politiski reprezentētās personas saņēma vienreizējo pabalstu 5 latu apmērā, tiek risināti jautājumi, kas saistīs ar pensiju lietu kārtotānu u.c. Tomēr pensionāru problēmas laikā pārzinātu un varētu risināt nevis pilsētas dome, bet paši pensionāri sadarbībā ar domi.

Pensionārus par jaunāko likumošanā un finansu lietās informēja Preiļu rajona sociālās apdrošināšanas pārvaldes vadītāja vietniece A.Naglinska. Piemēram, par likumu «Par valsts pensijām», kas pašreiz tiek apspriests 2. lasījumā. Būtiskas izmaiņas tagadējumā pensionāriem tas nenesīs, bet būs domāts «nākotnes»

pensionāriem. Katrā cilvēka pensija būs atkarīga no mūža garumā veiktajām iemaksām Valsts pensiju fonda. Tad darba mūžā uzkrātais kapitāls tiks sadalīts uz atlikušajiem mūža gadiem (aprēķināti pēc statistiskas datiem). Tagadējie strādājošie pensionāri varēs saņemt pilnu pensiju un algu, bet nestrādājoši pensionāri tiek pārrēķināti ne retāk kā reizi divos gados.

A. Vanags, kurš piedalījās Latvijas pensionāru 2. kongresā, pastāstīja par tajā notikušo.

Apvienība ir nodibināta, atkal pensionāriem ir pavēdējis neliels cerību stariš. Gribas ticēt, ka šī apvienība darbosies Līvānu pensionāru interesēs, pārstāvētās pilsētas domē, citās sabiedriskajās organizācijās un valdībā.

Viecam cīvēkiem būs kārtējā iespēja pašiem glābties

MUZIKAS DRAUGIEM

Zigfrīds un Račs spēlē nopietnu mūziku

Zigfrīda Muktupāvela un Guntara Rača muzikālā sadarbība ļaudim lielākoties asociējas ar grupu «Bet Bet», tomēr nu jau divus gadus abi darbojās kopīgā projekta «Gans & Avis», latviešu mūzikas cienītājiem pieejams kļuvis arī grupas jaunais albums «Vijoles dziesma».

Zigfrīds Muktupāvels:

— Ja, teiksim, pieminot grupu «Bet Bet», visiem prātā nāca jautras un dzīvespriecīgas dziesmas, tad gribētos cerēt, lai ar grupas «Gans & Avis» vārdu klausītājiem asociētos nopietnāku mūziku. Tā kā albums «Vijoles dziesma» ir pirmais šāds mūsu pāvērsiens pēc vairākiem «Bet Bet» jautrības gadiem, tad šajā albumā esam daudz eksperimentējuši, un tālab albūmu «Vijoles dziesma» varbūt nav izdevies radīt monolitu un viengabālainu, tomēr gan dziesmas, gan instrumentālās melodijas vairāk ir klausāmā mūzika, nekā dejojāma.

Guntars Račs:

— Grupa «Gans & Avis» esam mēs abi un cilvēki, kuri nepieciešami mūsu ideju realizācijā. Tā albuma prezentācijas pasākumā Liepājas teātri piedalījās vairāki viesmūziķi — Ainars Virga, Vilnis Krieviņš un citi. Savukārt mūzikas ierakstā palīdzējuši vēl citi. Nerei ar mums kopā koncertē arī Zigfrīda sieva Irina. Par muzikālo materiālu grupā «Gans & Avis» gandrīz simtprocēnti atbild Zigfrīds, es vairāk nodarbojos ar administratīvu jautājumu kārtošanu un sitamā instrumentu izmantošanu muzikālajos pasākumos. Tuvinākajos plānos ir paredzēts palielināt izmantojamo sitamo instrumentu daudzumu — klāt nāks gan Latīnamerikas izcelmes, gan afrikāņu, romiešu, sābū un īlvu sitamie instrumenti — dažādi klabēji, grabēji un citas lietas.

Zigfrīds:

— Faktiski jau šobrīd ir uzsākts darbs pie nākamā grupas «Gans & Avis» albuma izstrādāšanas, bet ķemot vērā to, ka mums uzticēts Joti godpilns uzdevums — aranžēt un ierakstīt Raimonda Paula mūziku maestro un Māras Zālites mūzikām «Meža gulbji», tad tam arī tiek ziedoti visi mūsu spēki.

Godīgi sakot, neviens cilvēks jau nevar ilgstoši nodzīvot šausmīgu nopietnības oreolā, tālab, ar Guntaru šād un tad izmantojam izteiktos piedāvājumus un uzspēlējam kādā klubīnā vai kur citur arī ko jautru un dejojamu. Šādā gadījumā uzstājamies un spēlējam savu klasisko repertoāru, populārkās dziesmas no «Bet Bet» laikiem nevis kā grupa «Gans & Avis», bet kā duets Zigfrīds un Račs.

Un nobeigumā, kā atzīmēja pazīstamais latviešu estrādes mākslinieks Roberts Gobziņš, tad pirmākārtām viņam jau patikot pats grupas nosaukums, jo «Gans & Avis» skanot gluži forši fonētiski (līdzīgi kā pazīstamajai smagā roka grupai «Gans and Rouse»), bet tas nemaz nenozīmējot, ka «Gans & Avis» spēlē smago mūziku. Klausoties šo mūziku, Robertam radušās sajūtas, ka klausītājs ir kā noklidusi avs, kura ir beidzot atrādusi

pareizo ceļu caur ērkšķainiem *rouses* (angl. — akmeni) un iet, tā teikt, pareizā virzienā. Mūzika ir klausāma, ko vislabāk klausīties vai nu vienatnē, vai 10000 kopā. Vienvārd sakot, virziens esot pareizais.

Jaunumi latviešu šlāgermūzikā

Pēdējo nedēļu vispieprasītākā latviešu šlāgermūzikas programma ir neviena cita kā kapelas «Sandra» pēc kārtas nu jau trešā programma «Jasmīnu valsis», kura atrodamas daudzas jaunas dziesmas, šķēršļi un ziņas.

Interesanti, ka kapelas «Sandra» pirmās albums «Vēji aizpūš gadus», kurš iznāca pirms trim gadiem, bija pirmās «Mikrofona» izdotošā šlāgermūzikas albums un iemantojā lielu šlāgermūzikas cienītāju popularitāti. Bez jau minētajiem kapelai «Sandra» iznācis arī albums «Tavs gredzens».

Kā uzskata programmas «Jasmīnu valsis» izpildītājs Uldis Duka, kapela «Sandra» var patikt un var nepatikt, bet tai ir sava noteikta vieta latviešu šlāgermūzikā, to apliecinā arī fakti, ka kapela «Sandra» regulāri atrodas populārāko latviešu programmu divdesmitniekā.

Kapelū «Sandra» pamatojot var uzskatīt par krogus muzikantiem, jo vīsa tās radošā darbība pavadīta gan glaunoši, gan mazglaunoši restorānos un bāros, tomēr tieši šīs apstāklis radījis kapelai «Sandra» tādu brīnumainu izjūtu, kā spēja just, kas publikai tai īstā brīdi visvairāk «iet pie dūšas».

Programma «Jasmīnu valsis» ir iešķērta tradicionālajā kapelas manierē, tomēr arī šeit atrodamas nāsies, kas padara šo programmu interesantāku — gan pāris nopietnākas dziesmas, gan šīs tas no E.Preslija un Š.Sīvensa repertuāra.

Jauni albūmi arī Žoržam Siksnam, Aivaram Šicam un Raimondam Paulam

Vairāki mūziķi nūle kā pabeiguši darbu pie savu programmu ierakstiem, tādejādi jau septembrī šlāgermūzikām būs iespējams noklausīties pāris profesionāli augstvērtīgas un interesantas programmas. Ž.Siksnamas cienītājiem tapis albūms «Vasaras vīns», kurā iekļautas gan Zigismunda Lorenca dziesmas, gan E.L.Vēbera, E.Hamperdinka un itāļu estrādes melodijas oriģinālvalodā (šo dziesmu tapšanā daudz līdzējuši arī valodu lietpratēji), gan vairāki Raimonda Paula pīmpublicējumi.

Savu pirmo dziesmu programmu «Zvārtavas üdensrozes» (sadarbībā ar Rīgas bigbandu) sagatavojis arī pazīstamais akordeonists Aivars Šics, savukārt māestro plašo programmu klāstu papildinās programmas «Raimonds Pauls rudeni vēlu», «Brauciet lēnām pār tiltu» (pirms gāda iznākušās programmas atjaunota kompaktdiska versija) un kora mūzikas izlase «Raimonds Pauls korim» (programmā — sākot ar 1985. gada Dziesmu svētku kopkora izpildīto «Manai dzimtenei» un beidzot ar dziesmām no izrādes «Visi koki Dieva doti»).

Top jauns latviešu mūzikls «Meža gulbji»

Projojām intensīvs darbs notiek pie Raimonda Paula un Māras Zālites jaunā mūzikā «Meža gulbji». Šobrīd pabeigta mūzikā tekstuālās un mūzikālās daļas izstrāde, sakušies aktieru mēģinājumi. Mūzikālās uzvest Dailes teātri šī gada novembrī. Par to, kas jau paveikts un kas vēl darāms, stāsta maestro Raimonds Pauls.

Kā radās ideja veidot šādu mūziklu?

R.Pauls:

— Mūzikāla radišanas ideja pašos pirmās kārtas pieder Mārai Zālītei un Dailes teātra vadībai, es šai pasākumā iesaistījos tad, kad bija tapuši gan Māras Zālites librets, gan pārejās tekstuālais materiāls — augstvērtīga Māras Zālites dzēja. Tā kā ilgāku laiku no mūzikas radišanas biju atgājis, tad, pieņemot šo piedāvājumu, kādu brīdi svārstījot — pieņemt to vai nē, taču tad zināmā mērā sevi piespedu, vai tiešām vienīgo reizi mūžā neizdosies uzrakstīt īstu muzikālo izrādi, kurā aktieri dzied no izrādes sākuma līdz beigām, jo pie mums jau par muzikālājām izrādēm nereti uzskata arī izrādes ar dziesmām. Mūzikāls materiāls tāpēc palēnām, un es domāju, ka galvenais darbs — režisors Arņa Ozola un Anitas Garančas darbs ar aktieriem — jau vēl ir tikai priekšā; jo uzrakstīt meldīpus tā ir tikai viena lieta, bet pavisam cita — pieņācīgi sagatavot aktierus mūzikām, kādā tie nekad iepriekš nav piedalījušies.

Mūzikas aranžēšanā man palīdzējis Zigfrīds Muktupāvels, man gribētos, lai viņš manā mūzikā ievieš to jauno dvesmu, kāda nepieciešama šodienas mūzikām.

Kādu iedomājaties šo izrādi?

R.Pauls:

— Tā būs romantiska izrāde pēc H.K.Andersena pasakas motīviem ar vienīgi labi zināmu sižetu — labā cīņa ar jauno, ar savu kēniņu, jauno pamati un milošajiem brājiem. Taču tai pat laikā pasakai ir arī dzīļi filozofisks zemteksts — par cilvēku attiecībām vispār, nodevību, par visu to, kas notiek cilvēka iekšienē. Vēlētos, lai pēc izrādes «Meža gulbji» noskatīšanās tās skatītājiem nešķistu vienīgi kā atrakcija, izklaidējoss pasākums, būtu labi, ja cilvēka pēc izrādes nosēstos kaut kas labs — domas, emocijas.

Ceru, ka uzvedumā piedalīsies ne tikai daudzi Latvijā populāri mūziķi un aktieri, bet arī daudz jaunieši. Uzvedumam jābūt perfekti nostrādātam, lai piesaistītu skatītāju. Un šeit rodas vesela rinda problēmu, kā attēlot, piemēram, tādu iespaidīgu skatu, kurā brāji — vienpadsmīt gulbji — savu māsu ved pāri vētras sa-bangotai jūrai.

Lielākās teātra praksē, attēlojot jūras skatus, bieži izmantoti viļņojoši palagi šķēršļām skatuvei, diezin vai šāds problēmas risinājums būtu pieņācīgs uzvedumā «Meža gulbji». Tomēr jācer, ka iespējamo līdzekļu trūkuma dēļ, uzvedums nezaudēs savu iespaidīgumu un emocionalitāti, un mūzikls būs izdevies.

Rimants Liepiņš

Valsts ieņēmumu dienesta Preiļu rajona nodaļa informē pašvaldības par likuma «Par pievienotās vērtības nodokli» piemērošanu

Saskaņā ar likumu «Par pievienotās vērtības nodokli», kas ar š.g. 1. maiju aizstājis likumu «Par apgrozījuma nodokli», ie-dzīvotāju maksājumi par komu-nālajiem pakalpojumiem (iz-nemot telpu tīri) ir apliekami ar pievienotās vērtības nodokli.

Tomēr tas nenozīmē, ka pa-slaik spēkā esošie iedzīvotājiem sniegto komunālo pakalpojumu tarifu kopumā jāpaaugstina par 18%. Pašreiz tarifos jau ir ie-klausītus uzņēmuma nomaksātois

apgrozījuma (pievienotās vērtības) nodoklis par dažāda veida precēm un iezīvelām saim-niešiskās darbības nodrošinā-šanai. Līdz šim pašizmaksā iekļautais prieķnodoklis būtiski pacaugstījās, piemēram, sil-tumenerģijas tarifus. Kā liecina iedzīvotāju telefona zvani no dažādiem pašvaldību uzņēmu-miem, likums netiek pareizi iz-prast, jo pārsvarā netiek esoso tarifu pacaugstīnāšana par 18%. Lai pareizi piemērotu pievie-

notās vērtības nodokli par ie-dzīvotājiem sniegtais komu-nālajiem pakalpojumiem, ir jāizstrāda jauni tarifa izenoju-mi, no pašizmaksas atskaitot pievienotās vērtības nodokli (prieķnodokli), ko, uzņēmums samaksājis, iegādājoties preces un iezīvelas savas darbības nodrošināšanai, un atlikušo vērtību apliekot ar pievienotās vērtības nodokla 18% likmi. Tiesības uz prieķnodokla sa-nemšanu ir tām juridiskām

personām, kuras ir reģistrēju-s VD kā arī pievienotās vērtības nodokli apliekamās per-sonas.

Uzņēmumiem tas dos iespēju, maksājot pievienotās vērtības nodokli par komunālajiem pakalpojumiem, samaksāt prieķnodokli par ēkas remonta darbiem, iegādā-tām iezīvelām un tml.

M.Smirnova,
nodokļu inspekcijas
prieķniecēje

Īsi fejetoni

Mazais optimists

Piena paviljonā jauna sieviete ar kan- niņu un piecus sešus gadus vecu pui-sēnu.

Puisēns:

— Māmīn, kad tu atradīsi lētāko pienu, vai iesim nopirk kādu gabaliņu gaļas? Varbūt desīnas?

— Citreiz, dēliņ.

— Vai tev pastā iedeva maz naudi-nas?

— Jā...

— Un tu atkal nevarēsi savilk galus kopā?

...

— Nebēdājies, māmīn! Es drīz izaug-šu liels. Un tad es izmācīos par past-nieku... Un tad es tev atnesīšu daudz, daudz naudīnas!

Kā cūka ar zosi

Solomeja aizgāja pie *Rozālijas*. Tā bija mājās ar *Bronuku* — mazdālu.

— Sveicināt, sābrieni! Ilgi neredzēta. Kā saka, kad Muhameds neiet pie kal-na, kalns jet pie Muhameda.

Rozālīja. Kāds nu tas kalns, kas par Muhamedu? Klāj valā, kāds vējš tevi surp atpūta?

Solomeja. Ieskrēju uz brītiņu izkratīt sirdi. Briesmīgi laiki. Staigā kauč basām kājām. Trīs miestus un tīrgus izvandiju. Nekur kurpu raut. Biedzot vienu pāri kauč cik pieklājīgu nokaulēju par desmit latīni. Necik nepapriecījos. Kā dabūja lietu, padmetkas sašķida kā papirs.

Rozālīja. Ko tu saki? Mana mamīte, lai Dievs mēlo viņas dvēseli, gadiem staigāja hromādas tuplēs. Ne lieti, ne sniegi kaitēja.

Solomeja. Nāk bula laiks, nekur kar-tūna kleitu neredz. Kaproni un neiloni vien. Kaut kāda šķidra kokvilnas nakts-krēlē drēbe man negeld.

Rozālīja. Senāk pie Abrama visvisādu perkeļu un šolku, nem kauč bakiem. Mana mamīte katru dienu savu kartūna suknī vilka mugurā. A pa svētkiem uz-cirtās tumši zaļā zīdenē: Rišas čaukstē-damas krita uz zemi. Pie viņas dzelte-najiem matiem tā pasēja. Un kur tad vēl debesīlā un rozā krepdešīna blūzīte!..

Solomeja. Dumjā, kur tavam piecpudu galas kambarām kleita ar volāniem un rišām!

Rozālīja. Kādu piecpudu! Cik atminos — viņa bija šmauga kā niedrīte.

Solomeja. Redzama niedrīte. Pasaki, kur tu atradīsi zolidu rudens vai ziemas mētelī? Visi uzpūsti kā baloni, nezin no kādas sintētikas taisiti. Ne kārtīgas zvērādas krādījas, nekā. Apcirptas spalvas ieaustas drēbē. Izskatās pēc plūšķaina suna.

Rozālīja. Kā tad! Mamīte bija īsta tumši zila angļu bastona mantelis. Lap-sa pār pleciem. Izgērēta. Ar visām kē-pām, asti un purnu. Acis stikla zilites. Nokarājas astē līdz pat jozmenim. Aku-rāt kā lielmātei.

Solomeja. Un nekādas krāsas saska-nas, ne vienota ansambļa nevar salasīt. Kā saka,

Televīzijas programma

Sestdiena, 26. augusts

Latvijas TV I

10.00 Mielasts ar Mārtiņu Vincentā. 10.20 Pasaules mode. 10.45 Muzikāls rīts bērniem. 11.05 Mīlestība sāp. 15. sēr. 11.55 Globuss. 12.25 Skolēnu dziesmotā vasara. 13.20 Ziemeļu un Baltijas valstu dziesmu svētki. 18.00 Ziņas. 18.10 Mīlestība sāp. 16. sēr. 19.00 Mirkis. 19.10 Bērniem. 19.25 Tikšanās ar profesoru Pēteri Norvili. 19.55 Kirurgi. 8. sēr. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.25 Reklāma. 20.30 Panorāma. 21.00 Sports. 21.05 Reklāma. 21.10 Sludinājumi un reklāma. 21.15 Savai zemītei. 22.00 Labvakar piedāvā... Vakara intervija. 22.25 Romāns Austrumu ekspreſi. Jorkšīras TV mākslas filma.

Latvijas TV II

8.04 — 11.00 Picca — TV. 11.00 TV veikals. 11.30 Vai tu zini? 11.45 Kristītība Šodien. 12.25 Bērni celojumā. 18.45 Vācijas spogulis. 19.00 Telekompanija LTS. Izvēles laiks. 19.30 Paradīzes pludmale. 68. sēr. 19.55 Apsveikumu koncerts. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV 5. 22.00 Sludinājumi un reklāma. 22.05 Ziņas. 22.15 Latloto. 22.20 Reklāma. 22.25 E iela. 288. un 289. sērija. 23.15 Noziegumam pa pēdām. 72. sēr. 24.00 Dāmu klubs. 12. sēr.

Krievijas sabiedriskā TV

8.50 Kanādas TV seriāls bērniem. 9.15 Gudrinieki un gudrīnieces. 9.40 Rīta pasts. 10.15 Padomi kulinārijā. 10.30 Veselība. 11.00 Province. 11.30 Mult. filmu programma. 11.50 Dialogs. 12.10 Kinogadsimts. 13.20 Spogulis. 13.50 Autorallijs. 14.00 Ziņas. 14.20 Lielās sačīkstes. 14.40 Dok. filma. 15.30 Dzīvnieku pasaulē. 16.05 Laimīgs gadījums. 17.00 Laiks. 17.25 Starptautiskais avikosmiskais salons. 17.55 Kinokonfēdīja. 19.45 Labu nakti, mazulji! 20.00 Laiks. 20.50 Raidījumu programma. 20.55 Taverna «Jamaika». 3. sēr. 22.55 Mīlestība no pirmā acu skatienu. 23.30 Ziņas.

20.25 Reklāma. 20.30 Panorāma. 21.00 Sports. 21.05 Reklāma. 21.15 Sakoptākais Latvijas pāgasts. 22.15 Mūzikāla programma. 22.45 Ar dziesmu par dzīvi.

Latvijas TV II

8.00 — 10.00 Picca TV. 10.00 Dievkaplpojums. 17.15 TV veikals. 17.45 Taisnīgi un netaisnīgi. 18.15 Sacensības pludmales volejbolā. 19. Izvēles laiks. 19.30 Paradīzes pludmale. 69. sēr. 19.55 5 minūtes. 20.00 Klēts. 20.30 Tikšanās. 21.00 NTV-5. 22.00 Sludinājumi un reklāma. 22.05 Ziņas. 22.15 Reklāma. 22.20 Lielbritānija. 22.50 Skaties! 23.10 NTV-5. 0.10 Prizma Prim.

Krievijas sabiedriskā TV

8.00 Ziņas. 8.20 Rīta agrumā. 8.50 Multfilma. 9.10 Kamēr visi ir mājas. 9.40 Rīta zvaigzne. 10.30 Kalpoju Krievijai. 11.00 Vispasaules ģeogrāfija. 11.50 Viša Krievijai. 12.15 Spēlejiet, harmonikas! 12.45 Šajās dienās pirms 50 gadiem... 13.00 Zem pī Ziņas. 13.40 Autorallijs. 14.00 Ziņas. 14.20 Mūzikā tiešajā pārraide. 15.10 Ceļotāju klubs. 16.05 Amerika un M.Taratuta. 16.35 Multfilma. 17.00 Laiks. 17.20 Suflieris. 18.00 Viens pret vienu. 18.30 Kinokoncerts. 19.00 Jautro un atjaunīgo klubs. 21.00 Svētdiena. 21.55 Raidījumu programma. 22.00 Taverna «Jamaika». 3. sēr. 22.55 Mīlestība no pirmā acu skatienu. 23.30 Ziņas.

Pirmdiens, 28. augusts

Latvijas TV I

10.00 Dok. filma. 10.20 Simfoniska poēma. 10.30 Somijas prezidenta Marti Ahhtsāri ierašanās Latvijā. 10.45 Koncertprogramma. 18.00 Ziņas. 18.10 Kāraliene Bona. 8. sēr. 19.10 Ekrāns bērniem. 19.30 Krustpunktī. 20.00 Zebra. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.25 Reklāma. 20.30 Panorāma. 21.10 Sports. 21.15 Reklāma. 21.25 Mērnieku laiki. 3. sēr. 22.45 Ziņas. 23.00 Nakti ziņas. 23.05 Ziņas. 23.35 Mirklis.

Latvijas TV II

6.45 — 10.00 Picca TV. 18.40 Prizma Prim. 19.00 Ziņas. 19.20 Jautājums pēc būtības. 19.35 Hameleonus rotājas. 100. sēr. 20.00 Konkurenti. 20.30 TV veikals. 21.00 NTV-5. 22.00 Sludinājumi un reklāma. 22.05 Ziņas. 22.20 Reklāma. 22.25 E iela. 291, 292. sēr. 23.15 Paradīzes pludmale. 68., 69. sēr.

Krievijas sabiedriskā TV

8.00 Ziņas. 8.20 Tropu meiteine. 9.10 Brīnumu lauks. 17.00 Laiks. 17.20 Tropu meitene. 18.10 Sastrēgumstunda. 18.35 Uzmanī melodijs! 19.00 V.Poznera autoraidījums. 19.45 Labu nakti, mazulji! 20.00 Laiks. 20.50 Raidījumu programma. 20.55 ASV teleseriāla 1. sēr. Otrā pasaules kara varenie. 21.55 Versijas. 22.10 Futbola apskats. 22.40 Krievijas zelts.

Otrdiens, 29. augusts

Latvijas TV I

9.00 Mielasts ar Mārtiņu Vincentā. 9.20 Mūzikā. 9.35 Preses konference. 10.00 Mērnieku laiki. 3. sēr. 11.20 Ziņas. 18.00 Zinas. 18.10 Aci pret aci. 19.00 Mans būs mans. 19.10 Bērniem. 19.30 Skats no malas. 19.55 Kirurgi. 9. sēr. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.25 Reklāma. 20.30 Panorāma. 21.00 Sports. 21.05 Reklāma. 21.15 Dok. filma. 21.40 Valodas sacensības. 23.00 Nakti ziņas.

Latvijas TV II

6.45 — 10.00 Picca TV. 17.40 IK Baltica. 18.00 Valdības preses konference. 18.30 Hameleonus rotājas. 101. sēr. 19.00 Ziņas. 19.20 Kurzemes TV. 19.30 Dienas tēma. 19.45 TV veikals. 20.15 Džeza trio. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.00 Reklāma. 22.05 Ziņas. 22.25 Noziegumam pa pēdām. 73. sēr. 23.10 — 0.10 NTV-5.

Krievijas sabiedriskā TV

8.00 Ziņas. 8.20 Rīta agrumā. 8.50 Multfilma. 9.10 Kamēr visi ir mājas. 9.40 Rīta zvaigzne. 10.30 Kalpoju Krievijai. 11.00 Vispasaules ģeogrāfija. 11.50 Viša Krievijai. 12.15 Spēlejiet, harmonikas! 12.45 Šajās dienās pirms 50 gadiem... 13.00 Zem pī Ziņas. 13.40 Autorallijs. 14.00 Ziņas. 14.20 Mūzikā tiešajā pārraide. 15.10 Ceļotāju klubs. 16.05 Amerika un M.Taratuta. 16.35 Multfilma. 17.00 Laiks. 17.20 Suflieris. 18.00 Viens pret vienu. 18.30 Kinokoncerts. 19.00 Jautro un atjaunīgo klubs. 21.00 Svētdiena. 21.55 Raidījumu programma. 22.00 Taverna «Jamaika». 3. sēr. 22.55 Mīlestība no pirmā acu skatienu. 23.30 Ziņas.

Trešdiens, 30. augusts

Latvijas TV I

9.00 Kirurgi. 8. sēr. 9.25 Mans būs mans. 9.35 Rīt, parīt, aizparīt... 9.40 Savai zemītei. 10.25 Dziesma manai pauaudi. 18.00 Ziņas. 18.10 Krustpunktī. 18.40 Diena nākotnes ostā. 19.10 Bērniem. 19.25 Koncerts. 19.55 Multfilma. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.25 Reklāma. 20.30 Panorāma. 21.00 Sports. 21.05 Reklāma. 21.15 Tā esot bijis, tā varētu būt... 21.30 Nedēļas vidū. 21.45 Dziedošo aktieri festivāls. 23.00 Nakti ziņas. 23.05 Ziņas. 23.35 Mirklis.

Latvijas TV II

6.45 — 10.00 Picca TV. 18.40 Prizma Prim. 19.00 Ziņas. 19.20 Jautājums pēc būtības. 19.35 Hameleonus rotājas. 100. sēr. 20.00 Konkurenti. 20.30 TV veikals. 21.00 NTV-5. 22.00 Sludinājumi un reklāma. 22.05 Ziņas. 22.20 Reklāma. 22.25 Hameleonus rotājas. 103., 104. un 105. sēr. 23.30 Šoķeošais šovs.

Krievijas sabiedriskā TV

8.00 Ziņas. 8.20 Tropu meiteine. 9.10 Brīnumu lauks. 17.00 Laiks. 17.20 Tropu meitene. 18.10 Sastrēgumstunda. 18.35 Uzmanī melodijs! 19.00 V.Poznera autoraidījums. 19.45 Labu nakti, mazulji! 20.00 Laiks. 20.50 Raidījumu programma. 20.55 ASV teleseriāla 1. sēr. Otrā pasaules kara varenie. 21.55 Versijas. 22.10 Futbola apskats. 22.40 Krievijas zelts.

Ceturtdiens, 31. augusts

Latvijas TV I

9.00 Kirurgi. 9. sēr. 9.25 Nedēļas vidū. 9.40 Namdaris. 10.00 Tā esot bijis, tā varētu būt... 10.15 Ar dziesmu par dzīvi. 18.00 Ziņas. 18.10 Spēlmanu cīlts. 18.55 Multfilma. 19.10 Bērniem. 19.35 Dok. filma. 20.00 Zemnieku spēle Dauderos. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.00 Sports. 21.05 Reklāma. 21.15 Nezināmā Latvija. 22.05 Kriminālieta diviem. 12. sēr. 23.15 Imanta Babīte pietur kopā ar astrologu.

Latvijas TV II

6.45 — 10.00 Picca TV. 17.40 IK Baltica. 18.00 Valdības preses konference. 18.30 Hameleonus rotājas. 101. sēr. 19.00 Ziņas. 19.20 Kurzemes TV. 19.30 Dienas tēma. 19.45 TV veikals. 20.15 Džeza trio. 20.30 Panorāma. 21.00 Sports. 21.05 Reklāma. 21.15 Dok. filma. 21.40 Valodas sacensības. 23.00 Nakti ziņas.

Krievijas sabiedriskā TV

8.00 Ziņas. 8.20 Rīta agrumā. 8.50 Multfilma. 9.10 Kamēr visi ir mājas. 9.40 Rīta zvaigzne. 10.30 Kalpoju Krievijai. 11.00 Vispasaules ģeogrāfija. 11.50 Viša Krievijai. 12.15 Spēlejiet, harmonikas! 12.45 Šajās dienās pirms 50 gadiem... 13.00 Zem pī Ziņas. 13.40 Autorallijs. 14.00 Ziņas. 14.20 Mūzikā tiešajā pārraide. 15.10 Ceļotāju klubs. 16.05 Amerika un M.Taratuta. 16.35 Multfilma. 17.00 Laiks. 17.20 Suflieris. 18.00 Viens pret vienu. 18.30 Kinokoncerts. 19.00 Jautro un atjaunīgo klubs. 21.00 Svētdiena. 21.55 Raidījumu programma. 22.00 Taverna «Jamaika». 3. sēr. 22.55 Mīlestība no pirmā acu skatienu. 23.30 Ziņas.

Vai jūs visu zināt par sevi?

Šī testa pamata ir teorija par to, ka vienai no galvas smadzenē puslodēm ir vadošā loma. Zinātnieki konstatējuši: ja no divām puslodēm vadošā loma pieder kreisajai, tad šīm cilvēkam ir labāk attīstīta emocionālā sfēra, ja labajai — šīm cilvēkiem lielākā mērā piemīt analītisks prāts. Testā ir izmantotas četras pazīmes, kurās ir iedzīmertas un parasti nemainās līdz mūža galam. Lai noteiku, kuras piemīt jums, izdariet šādus eksperimentus.

1. Sakrustojiet roku pirkstus un jūs redzēsiet, ka virspusē ir vienmēr viens un tas pats pirksts; ja kreisais — jūs esat emocionāls cilvēks, ja labais — jums piemīt analītisks prāts.

2. Pamēģiniet notēmēt uz kādu priekšmetu, izvēloties par tēmekli zīmuli vai pildspalvu. Jūs ievērosiet: ja piemiedz vienu aci, mērķis novirzās attiecībā pret tēmekli, ja otru — ne. Ja mērķis novirzās, piemiedzot labo aci, tas liecina par stingru, uzstājigu, pat agresīvu, bet piemiedzot kreiso, par mīkstu un piekāpīgu raksturu.

3. Sakrustojiet rokas uz krūtīm. Ja virspusē ir kreisā roka, jums ir nosliece uz koketēšanu, ja labā — uz vienkāršību un atklātību.

4. Ja aplaudējot jums ir ērtāk sist ar labo plaukstu, varat uzskatīt, ka esat izlēmīgs, ja ar kreiso — bieži svārstīties, pirms izlejat. Apzīmējiet savas atbildes ar burtu K-kreisās, ar L-labās rokas vai acs gadījumā. Tādā veidā jūs iegūsiet četru burtu virknī. Atkarībā no iegūtajiem burtiem jūs varat noteikt savu raksturu.

LLL — jums raksturīgs konservatīvisms, esat orientēts uz stereotipiem. Jums nepatik konflikti, strīdi, kildas.

LLK — jūsu rakstura noteicošā īpašība ir neizlēmība.

LLKL — jums raksturīga koketēšana, noteikība, humora izjūta, mākslinieciskums. Kontaktējoties ar jums, nepieciešams humors un noteikība. Jūs esat ļoti sabiedriski. Šīs rakstura tips ir biežāk sastopams starp sievietēm.

LLKK — reti sastopams rakstura tips. Līdzīgs iepriekšējam, bet maigāks. Novērojamas pretrunas starp neizlēmību un stingru raksturu.

KLKL — šīs rakstura tips savieno analītisku prātu un mīkstumu. Biežāk sastopams starp sievietēm — lietiskās sievietes paraugi. Lēni pierod, ir uzmanīgs, attiecībās ietvars.

KLKL — vājš raksturs, visretāk sastopams starp sievietēm. Šī rakstura īpašnieki ir neaizsargāti, viegli ieteikmējami. Sastopami parasti starp sievietēm.

KLLL — diezgan plaši izplatīts rakstura tips. Pamatīpašība — emocionālītā, kura savienojas ar nepietiekamu uzstājību. Pakļaujas citu ieteikmei un tas palīdz piemēroties dažādiem dzīves apstākļiem. Laimīgi ar draugiem, viegli kontaktējas ar cilvēkiem.

Trisdesmitajos gados ne jau kurš katrs tā laika jaunākās paudzes pārstāvis spēja vienaldzīgi izrunāt apzīmējumus Aglona, Broks, ģimnāziju. Nevienam vien tie bija lieli, cienas pilni vārdi un reizē arī jēdzieni. Mēs, padsmītnieki, bez sirdsdrebēšanas nemaz nespējam lūkoties uz ģimnāziju, kas kā kura katra cik nečilī iespaidiga mācību iestāde no mūža gala tika dēvēta arī par gaismas pilī. Bet šajā gaismas pilī bez tās simboliskā satvara bija vēl arī kas tāds, kas mūs varen kārdīnāja, vilināja un velnišķīgi aizkustināja. Daždien mūs neprātīgi mocīja arī bezmiegs, ja vien pārāk ilgi ap to bijām grozījušies un klausījušies.

Tas bija pūtēju orķestris. Pareizāk, orķestranti ar savām spīdīgajām misiņā taurēm. Cik vienaldzīgi un nevērīgi viņi prata izturēties pret saviem pūšamajiem daiktēm! Cik aizraujas, dažbrīd pat apdullinošas skanīas viņi prata izdabūt ārā! Tās trīcināja visu apkaimi, celdamas mūs vai septītājas debesis.

Laika tecējumā tā jau bija iegājies, ka gan Vassarssvētkos, gan arī 15. augustā, kad Aglonā uz svētībām ieradās vai nu arhibiskaps metropolīts Antonijs Springovičs, vai arī biskaps Jāzeps Rancāns, galveno sv. Misu bez pūtēju orķestra pavadijuma nevarēja ne iedomāties, kur nu vēl izpildit. Mums, padsmītniekim, vissvarīgākais bija ne jau pati liturgijas norise ar nebeidzamiem dziedājumiem latīnu valodā pūtēju orķestra pavadijumā, bet gan no Rīgas atbraukušā, pastorālā virsgana pavadišana no viņa rezidences klosteri līdz baznīcas dārza altārim, kur parasti tādās reizēs notika dievkalpojums.

Baznīcēnu procesija aizvien savlaicīgi pulcējās pie klostera un pacietīgi gaidīja iznākam no turienes savu virsganu. Četru viru turētais baldahīns arvien tika novietots tieši preti izejai. Kā paši pēdējie procesijas dalībnieki allaž ieradās orķestranti jeb kā mēs viņus dēvējām — strumpētāji, savus pūšamos daiktus padusē pasituši, un sastājās aiz baldahīna.

Ak, kā mēs viņus apskaudām! Kā mums gribējās būt viņu vietā! Bet, ak un vai! Kas Jupiteram ļauts; nav atlauts Vērīsim. Liktenis joprojām mūs spieda palikstāvam pie saviem necilajiem ratiem.

Līdzko durvis parādījās virsgans, pāri Cirišam un Eglim, pāri pakalniem un mežiem sakāva viļņot baznīcas zvanu varenā dunona. Bet tikko viņš ieņēma savu vietu zem baldahīna, tūdaļ noplanda karogi, procesija saustējās, un taurētāji, vaigus piepūtuši, saules staros zibinādami spīdīgos misiņa «be» basus un «es» basus, altus un trombonus, kometes un mežragus, kērās pie darba. Svinīgi un aizkustinoši pret dzījo debess zilgmi augšup traucās melodija dziesmai «Jaunova svāto, Aglyunas bazneicā...». Dievnama iekšpusē savu grandošo varenību demonstrēja ērģēļu bazūnes, kas itin lieliski bija saklausāmas arī pie klostera un baznīcas dārzā.

Ak, Dievs! Kas tas bija par savīnojumu! Šķita, pati trejādība no neizmērojamiem augstumiem un ar savu kļatībūti aplaimojuši mūs. Šie mīkli varen aizkustinoši pacīlāja, dvēseli un stiprināja tās ticību dievišķajam pulka pārliecinošāk, nekā daždien viena, otrs priesīta no kanceles jeb ambonas teiktie garie sprediķi un Evangēlija skaidrojumi. Toreiz nemaz neiedomājāmies, ka šie briži paliks atmiņā līdz nāves stundai, kas tolaik mums likās tikpat tāla kā pati pastardiena.

Ignats Zariņš

Apēnotās svinības

Dokumentāls stāsts

Gadu gaitā šī ceremonija kļuva par tradīciju. Bez tās nevarēja iedomāties gadskārtējās svinības Aglonas baznīcā. Bez tās nevarēja iztikt svinību orgānizētāji un draudze, bet it īpaši mēs, padsmītnieki. Ja šī tradīcija, šī svinīgā ceremonija pēkšnī ietu zudumā, mūs būtu kērusi trieka, un mēs jau priekšlaicīgi nokļūtu debesis.

Jā, jā, tiesī debesis! Jo tad mēs taču nekādi grēcīnieki vēl nebūjām. Ik dienas katru rītu un vakaru skaitījām pātarus. Savā mūžā nevienu pašu reizi vēl nebijām apkampuši un noskūpstījuši kādu meitei, un arī negrasījāmies to darīt. Turklat pie katras izdevības apzinīgi pildījām ministrantu pienākumus. Taisni tālab Aloiza Broka acīs mēs kotējāmies visai augstu. Vēl augstāk, nekā viņa paša saimniece, tā resnā Borbola. Un tā jau bija nesatricināma garantija tam, ka mūsu vieta ir debesis. Nekur citur.

Re, cik aprīnojami vienkāršas un vieglī saprotamas toreiz bija paradižes lietas! Nevis tā kā šodien, kad dažām iābam, tajā skaitā arī nozīmīga līmena darbonīm, nav ne vismazākās apjausmas, no kura gāla sākt un pie kādiem vārtiem beigt skaidrības meklēšanu.

Bet 1940. gada 15. augustā, šai ceremonijai sākoties, notika kas tāds, kas apmulīnāja un radīja sašutumu ne tikai procesijas dalībniekos, kas kā allaž ar sakrālajiem, izrakstītajiem karogiem un citiem atribūtiem jau bija salasījušies pie klostera un sāka snaikstīt kāklus, raudzīdamies uz to pusī, no kurienes

bija jāparādās arhibiskapam metropolītam Antonijam Springovičam.

Tauta ilgojās pēc vīna. Un tas bija saprotams. Mūsu valsti savā varā bija pārņemis baismīgu negāciju laiks. Mūsu dzīvē bija ielauzies sarkanais ļaunums, kas bez žēlastības jau dragāja un postīja mūsu svētumus, tēvra un rīja pa vienam arī mūs pašus. Daugavpili jau bija arestēti visi bijušie aprīnka un pašas pilsētas vadītāji. Kā pirmais no viņiem naktī no 26. uz 27. jūliju bija pajemts ciet Stanislavs Dilāns, politiskās pārvades Daugavpils rajona priekšnieks. Un to ar atriebigu bāudu izdarīja topošais Latvijas oberēkists Alfons Noviks. Arī Rīgā jau bija aizturēti daudzi spīces viri. To mērī mūsu novada ļaudis par tiem galvu nelauzīja: par spīti valsts prezidenta Kārļa Ulmaņa saldajām runām Latgale bija un joprojām palika Latvijas pēlnrūšķite, bet mūsu novada puiši un meitas, kas kopa lielsaimnieku druvās un brida viņu virčainos laidarus, bija tikai čangali. Nekas vairāk.

Tālab tauta cerēja taisni no sava virspriestera sagaidīt kādu mierinošu vārdu, kādu nedzīrētu skaidroju mu sarkanajam jūgam, kas gūlās ļaužu plecos. Ľaudis, pašiem to neapzinoties, bija gatavi uzsklausīt un nemīt par pilnu itin visu, ko teiku Antonijs Springovičs, kaut arī tā nebūtu patiesība. Jo daždien arī meli palīdzīdzīvot, ja vien tie izteiki istājā reize.

Pēc ilgas gaidīšanas beidzot uz sliekšņa parādījās arhibiskaps metropolīts Antonijs Springovičs. Uz išu, īšinu, mīkli piestājis, viņš svētīja svinīgās procesijas dalībniekus un nesteigdamies nostājās zem baldahīna. Nu bija jāsāk dunēt baznīcas zvaniem, bija jāsākas gājenam, bet nekas tāds nenotika. Kolonna stīga kā pamirusi. Nenoplānīja neviens pāts karogs. Arī baznīcas zvani kļuša.

Antonijs Springovičs pagrieza galvu uz vienu pusī, tad uz otru, it kā gribēdams jautāt:

— Kas par litu? Par kū stōvom?

— Pēkšni kolonnu pāršalca jautājums:

— Kur dzekans?.. Kur Broks?..

Procesijas vadītājs nedeva komandu sākt svinīgo ceremoniju, iekams nebija informējis Aloizu Broku par situāciju kolonnā.

— Dzekan, napatikšonys, — viņš izdvesa, līdzko parādījās Broks baltu komžu mugurā un liesmojušu sveicīti rokās.

— Kaidys napatikšonys?

— Nav taurātōju... Orkestra nav. Ar strūpēm rūķos visi aizavalka da azaram. Šeku Fraņi beju pasutiejs da jūm. Jei vysu redzieja un dzierdieja.

Broks saraucā pieri. Viņa mēlnās uzacis paslida uz augšu. Bet dzidri zilājās acīs pavīdēja neizpratne un izbrīns. Tomēr viņš kļušēja un neteica ne vārda, it kā vērtēdams notikušo.

Turpinājums nākamās sestdienas numurā

Studinājumi un reklāma ☎ 22305

Līvānu pilsētas dome
1995. gada 13. septembrī
plkst. 14.00 pārdos izsolē īres
tiesības uz vienīstabas dzīvokli

Līvānos,

*Lāčplēša ielā 11-47 (1. stāvs,
kopējā platība 28,7 kv.m)
ar sākotnējo izsoles vērtību Ls 313
bez pievienotās vērtības nodokļa.
Izsole notiks Līvānos, Rīgas ielā
136, 2. stāva zālē.*

Personām, kurās vēlas piedalīties
izsolē, ir jānomaksā nodrošinājuma
summa 10 % apmērā no izsoles
sākuma vērtības.

*Uzzīnas var saņemt un pieteiku-
mus iesniegt Līvānos, Rīgas ielā
136, pie sekretāres, tālr. 43613.*

Kopuzņēmums «Linda»
Līvānu un Aglonas
krautuvēs turpina iepirkrt

- papīmalku
 - bērza — \$ 26;
 - egles — \$ 23;
 - priedes — \$ 22;
- skuju koku zāgbālkus — \$ 32;
- diametrs virs 18 cm, garums 6.1 m.
- Telefoni Līvāni — 43336,
Aglona — 58434 (vakaros).

Latgalu Mājas
Kultūras institūts
turpina audzēkņu ar vidējo
izglītību papilduzņēmšanu līdz
30. augustam Amatzinibū
fakultātē aušanas, šūšanas,
pišanas nodalījās un Mājturības
fakultātē.

Adrese: Bērzaļa, Rēzeknes raj.
Telefoni: 90494, 25320.

SIA «Gaujas koks»
iepērk svāgi zāģētus egles un
priedes zāgbālkus, diametrs 18-
20 cm par 32 \$, 22-24 cm par 37
\$, 26-36 cm par 40 \$,
38-42 cm par 45 \$.
Resngālā diametrs ne vairāk
par 50 cm. Ir transports.

Tālrinis 927739.

Pienem mellenes 0,50 Ls/kg
brūklenes 0,30 Ls/kg
Preiļos, kioskā pie taras
pienēmšanas punkta no
10.00 — 15.00. Tel. 24223.

Pārdom
balķus un lauksaimniecības inventāru.
Tālr. 19719;

saimniecību ciematā «Vanagi» vai
MAINĀ pret māju Līvānos vai jaunu
mašīnu VAZ. Interesētās piektīdienās,
sestdienās «Vanagos» pie Ribules vai
zvanīt 8-252-35020 vakaros;

mopēdu «Rīga-13» un GAZ-
52/220x508 riepu. Tel. 24362;

3 istabu dzīvokli Preiļos centrā. Tālr.
8-252-36606;

grūsnu teli, aitas, teļu. Tel. 23116;

klavieres «Rīga». Tel. 23780;

zemeņu stādus. Zvanīt 46749 izņemot
svētdienas;

ledusskapjus, saldētavas «Snaige».
Piegāde, garantija. Tel. 21268;

pamatu blokus 30x60x240 cm. Tālr.
22915;

automašīnu GAZ-53 (būda), 1986.g.
Tel. 8-254-72224;

Opel-Kadet, 1,6, dizelis, 1985.g., 3

durvis. Tel. 21400;

lecinātu govi Smelteros «Žagatās».
Pastars;

ūdenssildītājus — 100 l — 90 lati; 80 l
— 72 lati; 50 l — 62 lati; 30 l — 52
lati; 10 l — 40 lati. garantija 1 gads.
Tel. 42455;

privatizētu divistabu dzīvokli
piepilsētā. Tel. 23194;

T-40, kultivatoru, vienas piekabi un
rezerves dzinēju. Tel. 15380 (nītos,
vakaros);

garāžu Līvānos, automašīnu VW Golf,
dizelis, 1980.g., pēc kapitālā remonta.
Tālr. 8-252-35151.

Pērk

T-150 ideālā kārtībā un piekabi. Tālr.
21992, 65085.

Maina

labiekārtotu 1-istabas dzīvokli.
Līvānos pret nelabiekārtotu Līvānos,
Preiļos vai Jēkabpili. Tālr. 8-252-
35151;

GAZ-3102 pret MTZ-82 vai PĀRDOD.
Zvanīt 24324 vakaros.

NOVADNIEKS

Laikraksts Iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi,
LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.
Pasūtījuma indeks 68169.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums
«Laikraksta «Novadnieks» redakcija»

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksā mēnesī
Ls 0,56. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors
Pēteris Pīzelis

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018
Iespēsts SIA «Latgales druka»,
Rēzekne, Baznīcas ielā 28.
Ofsetespiedums. Metiens 4800.